

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Revolucija Maskolijoje.

Pareitį savaitę mieste Baku likosi revoliucionierių užimtas gubernatorius. Armenų priešai už tai kaltę meta ant armenų, bet kokią užmušystą turi susiršimą su tautišku armenų judėjimu, dar nežinia. Nemaskolijū priešai siundymams ant nemaskolijū nuo seniai pasinaudoja iš mažiausios progos. Iki šiol vienok didžiausiais siundytojais, platintojais nesikentimų buvo rando tarnai, kuriems parankiausiai žvejoti drumstame vandenyje, todėl jie ir, kiek įstengdami, drumstę vandeni, nedaleido nusiraminti. Randui tarpujanti laikraščiai tą patį daro ir dabar.

Nors jau, turbūt, visur išrinkti ateinančios dums atstovai arba bent jų rinkėjai, bet policija dar vis nesiliauja siuntusi, daro krates ir kartais, bent kaip ji pati sakosi, pasiseka jai šį tą surasti. Augštesnių moterims mokslų akademijoj užtikio ji revoliucionieriškų atsiskaitimus ir sprogstančių medegų krautuvę. Žinoma, akademija likosi uždaryta. Tas policijai davė progą areštuoti jai nepatinkančias ypatas. Daugelis mena, kad tokius daiktus kaip sprogstančias medegas ir revoliucionieriškus atsiskaitimus akademijos kelnorėse galėjo pamesti ir pati policija pakeliamui savo garbės arba išteisinimui areštavimui arba kitų jos kvailių darbų. Ji panašiai ne kartą jau elgėsi ne tik nemaskolijū apgyventuose kraštuose, bet teipgi tikros Maskolijos didesniuose miestuose, net Peterburge ir Maskvoje. Porą metų atgal Varšavoj policijos agentai, policijos spauštuvė atspaudino daug revoliucijinių atsiskaitimų ir jai nepatinkančių ypatų namuose metė ir paskui ten darė krates ir, žinoma, rado jos pametus atsiskaitimus. Tokį niekšišką darbą varė Varšavos policija, bet ant galo tas išėjo aklėstė. Be abejonės ir dabar ji panašiai daro.

18 d. vasario policija apsiuntė Peterburgo universiteto triobą ir rado čia revoliucionierių susirinkimą. Suareštavo 70 susirinkusių ten revoliucionierių. Rado 1500 svarų revoliucijinių raštų.

Peterburgo policijos viršininkas prisakė policistams areštuoti visus platinančius radikaliskųjų partijų rinkimų atsiskaitimus. Dvi spauštuvės, kurios spaudino tu partijų atsiskaitimus ir kandidatų korteles, likosi, prisakius policijos viršininkui, uždarytos.

Tukumo karės lauko teismas, perkatinėjas provas apkaltintų už Latvijos sukilmą, užbaigė savo darbą. Minėtas teismas 17 vyrų nusprendė sušaudyti ar pakarti, o 45 pasmerkė kalėjimam trumpesniai, ar ilgesniai laikui.

Dabar Maskolijoj laukia antros dums susirinkimo; su baimė laukia to ir randas, nes jam suaukimas dums laikas, eikalingas, be jos priimt užrubežiuose nie-

kur negauna paskolos. Ir susirinkus dumi, pamokyti jau syki čaro rando, užrubežių bankininkai nesiskubys su pasiūlymu paskolos. Jam todėl reikia, kaip galima, kuo ilgiausiai, nors kol negaus paskolos, palaikyti antrąją dumą.

Apsisaukojimui išeyk nuo nesuspriktimų, Stolypinai nenori daleisti dumi statyti reikalavimus, bet nori jos užgyrimui paduoti vien savo sumanymus, kad duma, bent iš pradžių, nestatytų randui savo reikalavimų, kurie, kadangi joje yra daugiau rando priešų, negali užgaudinti žmonių atstovų. Laikraščiai mano, jog naujoji duma nepradės darbo nuo apsvartymo rando sumanymo, bet iš pradžių pastatys savistovius, kurių randas ir bijosi. Susirinkusi naujoji duma, kaip mano, pirmiausia pareikalavus nuo rando panaikinimo karės lauko stovio, karės lauko teismų ir apskritai, biurokratijos savivalos. To Stolypin, vienok, nenori pripažinti.

Taigi, kaip mano, duma išeyk turės susikirsti su randu, ir atseili randui arba nusilenkti, arba išvaikyti ir antrąją dumą. Bet jeigu jis ją išvaikys, užrubežiai pinigų neduos. Todėl, ne tik Maskolijoj, bet ir užrubežiuose visi laukia, kas bus susirinkus antrai dumi.

Kadangi policija darė kliūtis laike rinkimų visoms nerando šalininkų partijoms, tai, be abejonės, tos partijos atstovai dums susirinkime kaltins randą ir reikalavus nubaudoimo stabdžius laisvę rinkimų rando tarnų. Bet tie Stolypino padėtojai stabdžius rinkimų laisvę su žinia ir paliepus Stolypinui, jie pildė tik jo prisakymus ir nurodymus. Tai kaip gi jis gali sutikti bausti paklusnius savo padėtojus?

Priešacinių nesutikimams dums su randu yra labai daug, todėl ji iš pradžių jau bandys susikirsti su randu ir kaip mano, tas turės atsitikti. Jeigu dumo būtų daugiau rando šalininkų, jie galėtų daugiau reikalaujančias partijas perbalsuoti, nedaleisti joms statyti nepatinkančių randui reikalavimų, bet je gal ir bus daugiau negu pirmoje rando šalininkų, arba bent tokių, kokius mažais nusilenkimais galima į savo pusę patraukti, bet tokių yra mažai, daugiausiai ateinančio dumo, teip kaip ir pirmutinėje, bus, be abejonės, demokratų, ir socialistų. Dar randas galėtų gal nuraminti dumą, jeigu joje išeyk demokratų ir socialistų stotų, balsuojant, priešais, bet to, turbūt, negalima tikėti, reikia manyti, kad ne demokratų, ne socialistų nebaluos su rando šalininkais, nes tasyk sudrutintų tik randą, jis galėtų griebtiesi dar smarkesnės reakcijos negu dabar. Kaip vienok bus dumo, tą neužligio pamatysime.

Maskolijos randas atsirado dabar tokiose sanlygose kaip apsilėdęs, įsiskolinęs ukilinkas, palikęs neapdirbtą lauką. Trūksta jam duonos, todėl prie jų kabinasi ir iš jos nusipirkti negali, nes neturi pinigų, o nieks jau sko-

linti nenori. Pagerinimui lauko, apsaugojimui jo nuo priverstino pardavimo reikia pinigų, o nėra kur jų gauti. Likimas už klaidas, apsilėdimus, už visokią piktą, jeigu atkeršija pavieniems žmonėms, tai dar skaudžiau atkeršija randams ir žiemonis tautoms.

Netvarkoj visas kraštas nupuolė ekonominiai. Palaikymui biurokratijos savivalos ir griuvančio sosto reikia daugiau pinigų, nes be jų negaudami už patarnavimą priderančio užmokėsio, gali carą apleisti ir urėdinkai ir kariūnės, bet pinigų nėra iš kur imti, nieks neduoda. Mokesčiai nuo žmonių negalima jų tiek surinkti, kiek reikia. O tuom tarpu didelis Maskolijos plotas pasiekė badas, duonos neturi apie 30 milijonų žmonių, didesnių dalyj tikrų maskolijū, kurie pirmą carą už savo tėvą ir aprupintoja laikė. Bet dabar baduoliai mato, kas tas tėvas yra biurokratių, silpnų, žmonių ir Dievo apleistu, negali jiems nė duonos parnepti.

Tokiose sanlygose, susipratusiems net tikriems maskolijams gali ateiti noras pasiliuosuoti nuo tokio netikuso patėvio, o caro sostas tik ant tikrų maskolijū rėmėsi, skriaudžiamis jo valdžios nemaskolijai to sosto nepalaukys, kadangi nieks nepadedą savo skriaudėjams.

Maskolija iki šiol vien platinosi, stengėsi pavergti visas kaimyniškas silpnesnes tautas ir tas iki laiko sekėsi. Kiekviena iš tų pavergtų tautų nori nuo svetimo jungo pasiliuosuoti. Taigi išsiplatinusi Maskolija gali sugriuti, jeigu ją nededančios tautos negaus to, kas jų gyvenime yra reikalingu — taigi laisvės.

Ir Stolypin, svetimų laikraščių korespondentams skundėsi, kad ateinančio dumo bus 45% atstovų nemaskolijū, kuriems čylybė Maskolijos ir jos galybė visai nerūpi. Taigi mat ir Stolypin, kaip suprato, kad besiplatinimas, skriaudimas, pavergtimas silpnesnių tautų naudos neatgabena ir galybės tautos ir viešpatystės nepadidina. Daug jau buvo tautų pavergtusių kitas, bet tos milžiniškosios viešpatystės griuvo, kadangi nemokėjo pastoviai prijungti pavergtasias tautas. Griuvo galingiausioji kitakart Rymo viešpatystė. Griuvo ir Lietuva, kadangi ji per daug išsiplatinė, užėmė daug svetimų gaivalų, o apleido vien-taučius Prusus.

Vokietija.

Vokietijos ir atskirų ją sudedančių mažų viešpatysčių randa, nusilpnėjus parlamente socialistų partijai, pradeda rodyti savo nagus. Kadangi vokiečių užkabinėti negalima, tai griebtiesi kity kraštų pavaldinių. Antai iš Sakų karalystės jau pradėjo vyti laukan maskoliski studentus. Iš tikro svetimuose kraštuose maskoliski studentai ir darbininkai, turbūt, nelaimingiausiai, už juos maskoliskas randas neužtaria, todėl prie jų kabinasi ir išnaudoja juos kas tik nori. Ir maskoliski išelviai labiau-

siai, turbūt, išnaudojami Vokietijos portuose.

Prancuzija.

Prancuzijos ministerijoj užgimė nesutikimai: nesutinka ministerijū pirmasis su apšvietimo ir kulto ministerijū. Abudu nesutinkanti, išrišimui nesutikimų, pasirenge kreiptiesi į parlamentą. Nežinia dar katra palaukys parlamentas. Daugumas laikraščių mano, kad pasitrauks nuo vietos ministerijū perditulius.

Kuba.

Terp Kubos liberalų ir amerikonų užgimė dideli nesutikimai. Liberalai reikalauja pasitraukimo amerikonų, ištraukimo amerikoniškos kariūnės ir tuomtarpio amerikoniško gubernatoriaus. Jeigu tas nebus greitai išpildyta, jie žada, teip kaip pirmą su Ispanija, pradėti karą su Amerika, nori iškovoti sau pilną nepriklausomybę be svetimos kontrolės.

IŠ LIETUVOS.

Iš Vilniaus.

Vilniuje bajorų „seimas“ teippat be jokių kludymų iš policijos pusės buvo atliktas, kaip ir „tikrųjų rusų“. Pasibaigė jis 21 d. gruodžio. Suvažiavę buvo net 9 Lietuvos ir Baltarusijos gubernijų bajorai, tik jie jau patarė, kad, eidami „tikrųjų rusų“ keliu, gali visai be nieko palikti, užtai prisimėte, kad ir jie nori permainingai prieš dabartinę valdžią, reikalauja visoms tautomis ir tikyboms lygių tiesų, kad tik už juos tamsus „klopi“ savo balsus paduotų. Vienok tie poneliai nemokėjo gerai paslėpti savo vilko nasrų ir tame pat nutarime sako, kad, siukštu, neišdrįstų nieks jų žemės liesti. Bet nemanykite, kad teip jau jie visai nesirupintų žmonių gerove, o tikta! savo kišene — anaipat: štai jie toliau kalba, kad reikią valstiečiams į viensėdžius išsikelti, žemės dirbimą pagerinti, ir viskas bus gerai; reikią dar servirutus išnaikinti, tik, žinoma, neatiduoti jų visų žmonėms, o „pagal teisybę“ pasielgt.... Tuomet jau tikrai prapulsė dabartiniai mūsų vargai, visi žmonės viso ko pilnai turėsiam, niekam žemės netrūksta.... Tik rinkit visį savo „žemės druską“ — ponusbaturus ir kunigus, o tikrai neužligio susilauksite baudžiosios laikų sugryžtant! „N.G.“

Iš Pilviškių, Senap. pav.

Dvi savaitės atgal vietinė Pilviškių policija padarė kratą pas čionykštį gyventoją „sudžią“ Girdauką (jisai dar pereitais metais sugrįžo namo iš katorgos iš pat Sachalino; paklūpęs tenai buvęs už piktadarystę). Rado pas jį visą glėbį raštų: protokolų, apkaltinamųjų aktų, nutarimų, prašymų ir tt. ir viską policija, areštavus, nusipatė apskrities viršininkui; patį gi „sudžią“ teip pat buvo paėmę, bet... jį išaiškinant, prašė, kad paleistų ant porutės dienų. Kuomet nuo viršininko pa-

rėjo paliepiamas suminti patį „sudžią“, tai jojo jau nė „duko“ nebuvo namie, — sako, išdumęs į užsienį. Tačiau suėmė tuojau vieną jauną vyrą, kuris buvęs „launiku“ prie „sudžios“ buvęs. Policija dar įsiekė Girdauko sekretoriaus, raštininko, kitų „launikų“, sudo sanarių, liudininkų ir net paties „prokuroro“, bet ligiol jai nieko nepasisekė surasti.

Tai buvo garsus Pilviškių apylenkėje „sudis“, kuris priiminėjo įvairias bylas: už neatlįgintas skolas pagal vekselių ir be vekselių, už darbininkų algas ir uždarbių, už karvutes ar arklio uodegą, be suto leidimo parduotą, — žodžiu, nagrinėjo visokias bylas, kur tik atsiradavo priekabė ir geras pelnas. Teip pat rinkdavo jis aukas neva revoliucijai naudai ir kankiniams. Tai buvo tikra juodašimėlių kuopą iš keliolikos jaunų istvirksių vyrų, prisidengusių socialistų, revoliucionierių vardu, arba, kaip patys vadinosi, „cičilikai“.

Pilviškių apylenkėje jie darbavosi gana ilgą laiką ir teip jau, pagalios, įkirejo žmonėms savo plėšimais ir sudais, kad galų-gale keletas gyventojų stačiai kreipėsi prie policijos, sakydami: „Jeigu jūs nesuimsite jų plėšikų, tai mes skųsime pačiam gubernatoriui.“ Užtaigi policija, noroms-nenoroms, turėjo išpildyti žmonių reikalavimą, tik keista, kodėl paleido patį tos gaujos vadą? Nebeto, policija jau seniai turėjo žinoti Girdauko darbus, tik ramiai sau tylėjo. Ir kurgi nežinos? Juk žmonės atvirai apie tuos juodašimčius kalbėdavo ir gal ne vienas nusikraustas išėjo policijai skųsti? Ir patsai Girdaukas visur viešai girduos, buk jis esąs „cičilikas“, turįs tam tikrą antspaudą, važinėjęs kassanvaite į Vilnių ir ten nuo „Centraliskojo L. S. D. P. Komiteto“ parsivežęs įgaliojimus savo veikimui ir, ar žut, ar but, turįs pildyti savo pareigas. „N.G.“

Iš Anykščių, Ukm. pav.

Mūsų tarpe atsiranda išgamų žmonių, kurie išduoda valdžios rankosna savo kaimynus. Teip, Azusenių viensėdžio Jonas Vilkickas, policijos suimtas besislapstant nuo kareivijos, įdavė išprauninkui 7 Juškonijū sodžiaus žmones: Ak. Gutauską, J. Bulotą, J. Staniulį, Kazimierą ir Kamilių Vedečius. Jis išdavė juos, buk pereitųjų metų rugpjūčio 21 d. išplėjęs krasos pinigus. Jie visi buvo suminti Spalių 1 d. Ispraunikas, nesuradęs kaltybės, visus paleido. Kiek pabuvęs, sugrįžo kareivias Jonas Vilkickas. Prasidėjus reakcijai, jis bastėsi su skraidytojų būriu ir, kaip kalba žmonės, padėjęs jiems plėšti žydų sankrovą. Policija paskui darė pas jį kratą, įsiekė kodama išplėstųjų daiktų, bet jis nurodė jai ant Juškonijū vyrų. Nelemtos atminties pristavas Orlov nusigrūdavo Juškonysna, tik vyrai visi išsilaipstė. Kaip-kurie po to išspruko Amerikon, Jonas

Bulotas ir Ignacas Gutauskas buvo suminti policijos kitą kartą; pastarasis išsipaiko iš Orlovo už 50 rubl., o Bulotas administratyviai pasodintas Ukmėrgės kalėjimam trims mėnesiams. Mičėtasai išdavėjas Vilkickas buvo sargybiniu prie Anykščių prištavo Orlovo. Orlovui kojas užkėlus angštyr, prie naujoje pristavo jis buvo atstatytas nuo vietos. Tada Vilkickas, norėdamas išpaikyti valdžiai, išnaudojo emė skųsti žmones dėl krasos išplėsimo. Tuojau buvo suminti J. Bulotas ir J. Staniulius, Plepiškių A. Tyla, Baltonių J. Jodelis; visi jie dabar paleisti už 250 rubl. laido kiekvienas.

Dabar kalba, buk Vilkickas išėjęs kur miestan; namie, mat, bijasis būti. Sausgokitės, draugai darbininkai, to žmogaus! Jis moka švelniai kalbėti, gali pasirodyti jūsų šalininku, o progai atsitikus, ką sužinojęs, gali išduoti policijai.

Is pažiuros — tai vyras didelio ugio, juodbruvis, ilgokas nosia truputį su kauburiu, akys rusvai-pilkos, plaukai rusvai-juodi. Eys. „N.G.“

Iš Pajevonio, Vilkaviškio paviato.

Uzbalių sodžiaus ukinin-kas Prataševičius nurodė policijai, buk darbininkas S. Maknavičius turįs revolverį ir uždraustų raštų. Jau kelis kartus buvo apsilankiusi pas jį policija, bet iki šiol vis da nepasiseka jai jos sumti. Mičėtasai Prataševičius netik ilgą liežuvių turi, bet ir ilgas rankas: kad tiki kas kiek, jis tuoj muša savo darbininkus. Papratęs, mat, kitiems žaundamas, jis buvo unterfacierin; norint tai jau seni laikai, bet vis da jis tuo giriassi. „N.G.“

Iš Pilviškių Vikav. apsk.

Spalių 17 d. Pilviškiuose suėmė buvusį Veiverių seminarijos mokinį Vladislavą Žiurį. Į antrą dieną jo tvičskėj padarė kratą: rado du revolverius ir punda (apie 600) proklamacijų: „Šveskime 1 gegužės“. Konfiskavo daug pirmėviškų, nors ir leistų cenzūros, knygelį. Tą pačią dieną areštavo ir Vladislavo brolį Joną Žiurį. Laikinasai Svailkų general-gubernatorius įtupdė Vladislavą 3 mėnesiams, o Joną pu-santram mėnesiui kalėjimam. Kaltina juodu priešvaldiškame veikime. D. „N.G.“

Iš Ukmėrgės, Kauno gub.

Pas mus apie socialistus pradėjo kalbėti jau 1900 m., kuomet buvusis klebonas Radzinskis pavadino lietuvius gledojują bažnyčioj socialistų platinimu. Tais pačiais metais parapijonis padavė skundą vyskupui, kad kun. Radzinskis, surinkęs iš parapijos 5.800 rublių bažnyčios padidinimui, sunaudojo tuos pinigus klebonijos rumams išnuošti. Išpuoštoj klebonijoj kunigas atskyrė šešius pakajus gyvenančiai pas jį ilgus metus panai Juzei Drukteinylei, kurią klebonas vadino savo seserimi. Radzinskis, užsirusinęs už tokį teisingą parapijonų pasielgimą,

kaip tikras šnipas, pranešė vyskupui, gubernatoriui, pavieto viršininkui, žandarams ir policijai, buk jo parapijonis esą maistininkai ir socialistai. Dėl tos priežasties abudu kamendoriu — Opulskis, Šleivis buvo išstremti, vargonininkas Kavaliauskis išsėdėjo policijoj 2 savaites. Atkeltasis naujas klebonas Radvilavičius sekė savo pirm-takuo pėdomis. Jis įdavė valdžios tarnams keturius brolius Veičiūkus su tėvu, kuriuos išlaikė policijoj 7 dienas; jo rūpesčiais vieną advokatą prašalino nuo advokatavimo ir įkiso kalėjimam vienam mėnesiui. Tą advokatą kunigai davatoks ir kai kurie dvarininkai da ir dabar persekioja. Šmet klebonas Radvilavičius iš du kart nušienuotos pievos užgrėbė vieno beturčio arklį ir pareikalavo iš jo 5 rublius baudos. Vargšas meldė užtaryt vyskupui, kuris vasarą sveičiavo prie Ukmėrgės grafų Kasakacų dvare — Vaitkuškiuose, bet teisybės nesurado. Klebonas teismu išreikalavo už arklį 10 rublių. Reikia priminti, kad mūsų klebonas į metus turi grynų pelno suvirš 4000 rublių, bet parapiją lupa, koja primy-nę. Šit pavyzdžiai. Kurėnį sodžiaus ukininko Jaugėlio bernui, imančiam 36 rub. algos per metus, už jungtūves (sluiba) liepė užmokėti 10 rublių todėl, kad jis atvažiavęs į bažnyčią po sumos, Bernas, nenorėdamas antrą kartą kelti vestuvius ir dar daugiau išleisti, užmokėjo. Ruteikytės nenorėje jungti ir už 10 rublių, liepė net iš bažnyčios išvaryti kam, gir-di, važiuoja ne laiku — sek-madienį, 6 valandą po pietų, kuomet klebonas su svečiais susiima. Tuo tarpu didžiūnus visuomet jungia vakarais. Lapkričio 7 dieną klebonas Radvilavičius staiga pasimirė. Atvažiavo Kovarsko diakonas ir pasakė labai gražų pamokslą apie velionį: jis, girdi, buvo iš tikrųjų bajorų kilęs ir pastatęs kutes prie klebonijos. Daugiau Radvilavičius nuopelnų diakonui nesurado! Dabar ukmergiečiai laukia naujo klebono, kurį jiems suteiks didžiūnai. Teip antai, mirusysis mūsų Radvilavičius ir Anykščių klebonas Vembrė gavo sau klebonijas per kunigaikštį Radvilą; Pasilęs filijos kun. Grinkevičius atsisėdo Rozaline už kleboną iš grafų Kosakaucijų malonės, pas kuriauos šią vasarą viešėjo vyskupas. Nenuostabu, kad tie kunigai teip uoliai keikia socialistus, — juk reikia padėti ponams už geradėjystes! „N.G.“

Iš Juozintų, Ežerėnų pav.

Kovo mėnesį į Juozintus atvažiavo Kamajū uriadnikas su keliais dešimtininkais ir iš įbangintų miestelėnų išreikalavo mokestis. Dabar rudenį tie valdžios tarnai vėl atsibaldė. Turtingesniejie, žinoma, sprandę nulenkę, su-nešė ponui uriadnikui pinigų, o beturčiai neturi iš ko mokėti. Sargybiniai, ką nu-terdami, vagia, atima prie-vartą. Kas jiems žmonių skurdas ir ašaros! Juk tie valdžios tarnai.... Kregžūnaitis. „N.G.“

Iš Anykščių, Ukmergės pavieta.

Lapkričio 26 naktį, 6 valandą, į Seiminių sodybų atsigrudo raiti sargybniekai, Anykščių uriaudinko vedami. Padarė kratas pas Baltusį ir Justinavičių. Pas Baltusį jieškojo Justino Baltušio, o pas Justinavičių nežinia ko. Vesur iškratė, pavygė 3 rublius ir dar sumanė Kazimierą Justinavičių, neprašytį, svečiai iškelia. Anykščių uriaudinkas pradeda eiti Orlovo pėdomis.

E. Šmukštutis.
„N. G.“

Iš Pabiržės, Panevėžio pavieta.

Pradėjo rasti chuliganų ir musų krašte. Teip, lapkričio mėnesį, nežinomi 5—7 ginkluoti plėšikai užpuolė Rapalų gyvenimą Lapiščių sodybų. Pirmiausia išplėšė į kletį. Radę ten vieną žmogų, pasisakė esą siūsti „Rygos Cicalų Partijos“ ir pareikalavo pinigų. Žmogelis atsisakė, kad jis nieko prie savęs neturįs: jis gavo užtat gerokai nuo vagilių mušt. Kletįj nieko negavę, plėšikai išlaužė grįžti; apdauzė miegojusius ten žmones ir paėmė 5 rublius. Ne užilgo gavo žinoti apie užpuolimą kiti gyventojai: subėgo, bet plėšikai jau buvo pasislėpę. Kai kurie žmonės tvirtina, kad tai buvo socialistai. Čia matyti įtekmė juodašimčių knygų, teip stropiai musų knygų platinamųjų.

V. Nabagėlis.
„N. G.“

Iš Mažeikių, Šiaulių pav.

Mažeikių miestelis kadaikirtart buvo mažai žinomas, ir niekuo neįsivyrė nuo kitų. Tik keletas metų atgal jį išaugstino Muraviovo (kai kurių vadinamo Koriku) vardas; mat, nuo to laiko valdžia suteikė laimę Mažeikiams tuo vardu vadinties. Žinoma, valdžia, besirūpinudama teip Mažeikiams, neužmiršo pastatyti ir atsakančią policiją. Yra čia nemaža sargybinių ir pristovos. Prieštovos jaučiasi čia kaip koksai gubernatoriaus. Prieti prie jo su kokių reikalų gal esti kartais sunkiau, kaip ir pas „gubernatorių“. Ateis žmogelis ryto metu, nors ir gerai jau po pusryčių, sargybniekai sako, tebemiegas, ateiti reikia už valandos. Atejus už valandos, išgirsta, kad pristovos pietus valgo ir t. t. Sargybniekai gi vaikioja po aludes, tykodami, ar negaus nuo ko gerklių pavilgyt, ar nebus progos prie ko prikišti. Pavyzdžiui, mažas paviekslėlis. Atvažiuoja miestelį kartą keliolika vežimų sodybių. Išsikinko jie arklis, pasiliubuoja; sau gi susiūdyti pasima „butelinką“, kurį čia pat ant gatvės ištuština. Nujėję aludę, pasima alaus. Čia prie jų prikimba sargybniekai: — „Kas jums leido gerti aludę degtinę?“ Mat, jie pamatė iš kišenės kišant tuščią butelį, jiems to pakanka jau, ir veda „nusikaltėlius“ pas pristovą. Jį gi kaip tik randa atsigulusį. Kolei pristovos išsimeiga, nusikaltėliams reikia patupėti šaltojo. Galų gale juos visus paleidžia, bet parėję prie savo arklų, randa visų uodegas nupiaustytas.

Mastas.
„N. G.“

Iš Suvalkų gub.

Po Naujų Metų kai kuriuose dvaruose (Suvalkų gub.) „Šviesos“ draugija taiso vaikams mokyklas. Pakol tik 2 dvarponių patįs apsiėmė pas save jas taisyti: Antanavo dvaro Šabunevičius ir Liucinos dvaro (Kaliavijos pav.) ponas.

Butų gerai, kad visų dvarų darbininkai reikalaujant savo ponų įtaisyti mokyklas vaikams mokyti.

A. Švo—ia.
„N. G.“

Iš Pilviškių, Senapilės pavieta.

Mūsų apylenkė iš paskutinės kunigaikščio kovos su revoliucija. Išėjus Antanavičiaus aplinkraščiai (tokios pat dvasios, kaip ir Kauno vyskupo Paliulionio ir Vilniaus — Roppo), kunigai su pasididžiavimu pradėjo skaičiuoti išsakyti žmonėms ir kelti visus nepatinkamus sau žmones: bet paskui, pamatę, kad tas negelbsti, griebėsi paskutinio ginklo — šnipinė.

Iš Žagarės Šiaulių pav.

Gruodžio 18 d. valdžios tarnai atsibaldė į Žagarę dėl pernykščių sukilimo; jos sėbriai vėl neduoda atsisilo nieko nekaltiems žmonėms. Nebe kartą jau jie atsigrudo dėl to, nebe kartą jau kanki-

na žmones, norėdami daugiau kasti: jiems nega. Na, ką sužinojo nuo šnipų: Každailos, Valausko ir kitų. Teip ir dabar prokuroras ir tardytojas šaukė pas save ir tardė Stročkį, Vilkiekį, Šilą, Eišmatą, Žlabį ir dar kitus. Nieko tačiau naujo neišgavo, tik vienas Balčiūnas neatmainė dar savo parodymų ir kištė kištą E.; kad tik jį daugiau kaltintų, išmislinėja nebutus daiktus.

Švėtės gyventojas.
„N. G.“

Iš Paberžės Vilniaus gub.

Vizulinių dvare vasarą darbininkai buvo padarę streiką. Atsitiko teip. Vietinėje bažnyčioje buvo koks tai tarpusventis. Žmonės iš visų pusių buriais traukė į bažnyčią, dvaro gi kumečiai turėjo tą dieną laukia arti. Eidami pro šalį, žmonės uždėjo juos, kam šventę dirba. Neapsikentę, pagaliaus darbininkai metė darbą ir parsivarė namon jaučius. Dvaro savininkas Wroblewskis labai supykė už tokių darbininkų pasielgimą ir nubaudė visus 1 rub. Sukakus metams, kumečiai ėmė prašyti, kad jonas dovanotų pabaudą; jau ir be to jų padėjimas sunkus esąs: algos 30 rub. Ir menka ordinarija. Ponas atsisakė, kad jam jų pinigų nereikia, dovanoti gi pabaudos nenorįs; taigi tuos 8 rub. atiduodas Dievui. Ir, ištikrųjų, kitą nedėlią Paberžės kunigas pranešė parapijonams, kad p. Wroblewskis nubaudęs savo juodnugarius už nepaklusnumą ir tuos baudos pinigų jis apturėjęs. bažnyčiai. Mat, kaip kartais eisina: dėl bažnyčios nukentėjo žmonės, ir bažnyčia baudžia!

Wroblewskio dvare kumečių padėjimas apskritai labai blogas. Alga menka, ordinarija, suliginant su Kauno gub., dar menkesnė; namai baurūs, ankštūs ir toli nuo dvaro. Teip, sėrikas gyvena už pusantro versto nuo dvaro ir turi per dieną ir naktį po keletą kartų vaikščioti pas gyvulus. Darbas tęsiasi labai ilgai. Apylenkė visur panaikinti valdžiniai darbai, vadinamieji „okurki“, o čia jie tęsiasi lig 10 val. vakaro. Vienas ordinariškas gyvena gana toli — apie 1 verstą, o kadangi rudens laike naktį negera grįžti namo, prašė paliuosuti nuo vakarinių darbų. Ponas sutiko, tik tai išskaitė iš jo algos 5 rublius.

Mastas.
„N. G.“

jimo. Išpažintis kožnam katalikui tur didelę ir šventą vertę, tai jie ir pasigriebė už jos. Jeigu koks senas dideelis arba bobelė eina išpažintis, tai jie ir klausia: „ar neturi suaugusių vaikų?“ Gavę atsakymą, klausia toliaus: „ar netur tavo vaikai susinesimo su kokiais ponais-ilgaplaukiais?“ Gavę ir ant to atsakymą, klausia: „ar tavo vaikai neskaity kokių nors knygelių, ar „N. G.“. Tas žmogelis, žinoma, turi per išpažintį visą tiesybę išpasakoti, kaip yra. Tada kunigas, gerokai apiburgęs, išpasakoja visas pragaras baisybes ir dangaus grožybes ir duoda žmogui išsirikti: ar išsirikti, ar pavarymą. Teisybė, nevisi kunigai teip elgiasi, bet daugelis.

Perkuniukas.
„N. G.“

Nespejo da įsikurt „Šviesos“ skyrius, kaip kunigai jau per pamokslus pradėjo keikti ir peikti, kad žmonės apsisergętu nuo įstojimo į ją, kadangi tai esanti ne krikščionių draugija bet bedieviška, o kas labiausia, tai gali prisirašyti prie jos ir toks baltas priesas, kaip žydus arba liuteris. Idomu, iškur Pilviškių kunigai ištraukė, kad „Šviesa“ yra bedieviška? Rodos, įstatymuose tokio straipsnio nėra!

A. Švo—ia.
„N. G.“

Iš Mikalinės dvaro, netoli Senapilės.

Ponas nepasilikio kitiems metams nėvono labiau susipratęsio darbininko. Mažiau susipratęsioje, vienas už kito rupinosi įtkiti ponui užeizdai Weigelui, kad tik juos pasilikyt; teip antai, Baltrukonis net 5 rublius jam įkišo, Čivinskas — 3. Ir teip didiesiems darbam pasibaigus, labai užaugo ponų ragai; kad tik kas ką, tuoj Weigelt — karo lauko teismais ir sušaudymu gąsdina; jam padeda sodininkas Karolius Kušneraitis. Streikų laiku jam buvo užmėtinėjama, kad ir jis prisidės prie Plečkaičio išdavimo; dėl to dalyko jis teisinosi „N. Gadyne“, buk jis visai nekaltas; dabar aiškiai pasirodė, koks jis darbininkų bičiulis. Bet štai vėl apsilankė Mikalinėj socialistas, ir tuoj visi poneliai ir jų pataikunai nosis nuleido, tokie meilučiai pasidarė!

„N. G.“

Iš Liepojaus.

Praėjusiais metais laisvų laike, kada išsigandusi valdžia nežinojo ką bedaryti, tuomet ir musų dirbtuvės viršininkai buvo nusileidę: iškovojome 8 valandų darbo dieną ir dar šitą. Bet prasiėdė baltis reakcija ir, ką buvome laimėję, beveik viską užprotestavome prieš tokius pasielgimus, bet dirbtuvės viršininkai ir klausyti musų balso nenorėjo, pasakė, kad darbų labai mažai teesą ir todėl nieko negalima duoti.

Porto dirbtuvė yra labai daug lietuvių, kurie neapsakomai yra tamsūs. Turėdami kokią kapeiką, jie tuojau bėga smuklėn, ir vakaruškas arba kortomis lošia. Jei kartais iš jų paprašysi, kad duotų politikos kaliniams arba draugams — bedarbiams, tuomet jie tik atsako, kad patįs nieko neturi. Skaitančiųjų „Naująją Gadyne“ atsirasti 40 žmonių, bet ant tokio didelio lietuvių skaičiaus — tai per mažą. Dirbtuvės vyriausybė džiaugiasi iš darbininkų tamsumu! Ji čia priėmė daugybę šnipų, kurie labiau susipratę draugus

išduoda, o ponams to ir tereikia: tuojau tokiam darbininkui liepia išsinešinti iš dirbtuvės. Žodžiu, porto lietuvių darbininkai dar paskendę nepermatomaj tamsybėj.

Porto Draugas.
„N. G.“

Iš Dineburgio.

Gruodžio 13 d. karės teismas nagrinėjo bylą apie Kupiškio (Ukm. pav.) krasos išplėšimą. Pernai metais, gruodžio 27 d., 7 jaunikaičiai, apsiginklavę revoliuciais ir peiliais, užpuolė krasą ir atėmė 11 tukstančių 200 rubl. neva Lietuvos Socialdemokratų partijos reikalams. Vienas užpuolikų, Antanas Slizas, kuris buvo pasiėmęs daugiausia pinigų, buvo užmuštas savo kaimynų iš Paketurių sodybų; kiti trys: Napoleonas Vilimas, Augustinas Dauderis ir Juozas Burbulas išbėgo Ameriką. Trys užpuolikai buvo suimti ant vietos Kupiškio žydų ir stodo dabar prieš karės teismą. Teismas nusprendė: Juozą Vilimą (29 metų) — pakarti, Joną Liaudanską (30 metų) ir Simaną Usanį (23 metų) nubauti sunkiausiais darbais (katorga) neapribotam laikui. K. Latvi, kaltinamą už Slizų užmušimą ir pinigų atėmimą, teismas išteisinio.

Kaltinamų apginėjais buvo: Vilimo — adv. Sipilins Kauno, Liaudansko — Bulotas iš Revelio ir Vileišis iš Vilniaus ir Uganio — Wroblewskis iš Vilniaus.

„N. G.“

Iš Rygos.

Ligi ko preina valdžios savavališkumas, galima spręsti kad ir iš šių jos pasielgimų. Liflandijos gubernatorius, nepasikakindamas senato rinkimų paaiškinimu, išleido paaiškinimą dar ir nuo savęs.

Tuo savo paaiškinimu užgrynė valdžios rinkti į pavieto rinkikus bežemius. Tiek pas mus, tiek ir Kuršo ir Liflandijos bežemiai turi teisę dalyvauti valdžios seime, išrinkdami nuo kiekvienos 10 bežemių po vieną lyg kaip ir atstovą. Tie bežemių atstovai tiesiog valdžios sveigios nariai. Gubernatorius vienu plunksnos pabraukimu susiaurino bežemių ir be to jau nebeplačias teises: užgrynė bežemius rinkti į galiotuosius pavieto rinkimuosna. Tuo dar nepasikakindamas, jis saviskai išaiškino augstosios valdžios aplinkraštį, kurio užginama valdininkams prigulėti prie valdžiai priešingųjų partijų. Jisai dar toliau nuėjo: ėmė ir užgrynė valdininkams balsuoti už valdžiai nepatinkamas partijas.

IŠ AMERIKOS.

Mokyklų užveizda nusilenkė.

Washington, D. C. Pakviesti čia San Francisco mokyklų užveizdos atstovai ir miesto būtiniausius nusilenkė ir pažadėjo atsakyti savo padavadijimą rengti atskiras mokyklas japoniečių vaikams, žinoma, išėmus tokių, kokių paporės Californijoje rengti Japonijos randas. Bet mokyklų atstovai pažadėjo tai padaryti vien tasyk, jeigu kongresas ir senatas užgirs rando užmanytas tiesas uždraudžiančias atkakti į Ameriką paprastieks japoniškais darbininkams.

Paskendo garlaivys.

Block Island, R. I. Netoli nuo čia, 12 d. vasario, naktį, susimūšė garlaivys „Larchmont“ su laivu „Har-

ry Knowlton“. Pirmutinės laivas paskendo; prigėrė prie mažiausio 150 žmonių. Paskendęs garlaivys plaukė iš Bostono į New Yorką.

Alladin.

New York. Ant laivo „Majestic“ atkako čia buvęs pirmutinės dūmos sanarys, Maskolijos ukininkų atstovas Alladin, kuris Amerikoj laikys pranešimus apie besistengimus maskolių iškovoti laisvę. Jeigu jis čia ras prietarėjus, tai gal terp ateivių, bet ne terp amerikų, kurie dabar visai kitaip laisvę suprantą, negu seniau, kada juos godojo visi laisvės jieškanti.

Maskoliskās vice konsuliatas Pittsburgje.

Pittsburg, Pa. Likosi čia įrengtas maskoliskās vice konsuliatas. Vice konsulius paskirtas išleidyjas čia išėinančių slovakiškų laikraščių P. V. Rovnianek. Tuom tarpu rašinė jo yra pn. 612 — 614 Grand st. Lietuviai, maskoliski išėiviai, turinti reikalus konsulate, gali ten kreiptiesi.

Gyventojų skaičius mieste San Francisco.

Prieš žemės drebėjimą mieste San Francisco buvo 500.000 gyventojų, dabar gi jų yra 428.000; taigi ant 72.000 mažiau; tuojaus po žemės drebėjimo gyventojų mieste buvo tik 350.000.

Explozijos.

Los Angeles, Cal. Vienoje restauracijoj, ant kertės 2 ir Main st., atsitiko baisi gazo eksplozija, kurios 4 ypatos likosi užmuštos, 6 sunkiai užgautos, lengviai užgautų yra 15 ypatų. Trioba gi, kurioj tilpo restauracija, tapo visai išgrautą.

Lebanon, Pa. Zeller namuose atsitiko dinamito eksplozija, kurios viena Zellerio dukterė likosi užmušta, o dvi kitos mergaitės teip baisiai sužeistos, kad nėra vilties jas nuo mirties išgelbėti. Mat Zeller bandė pečinį atšildyti dinamitą ir tokiu būdu pagimdė eksploziją.

Gaisrai.

Philadelphia, Pa. 13 d. vasario, Crampo laivų dirbtuvėse siautė gaisras, kuris išnaikino modelių dalį, o joje 75% modelių. Nuostoliūs gaisro padarytus skaito ant 150.000 dol.

Bridgeville, Del. Vieno namuose sudegė čia keturi vaikai Johnsono.

Pine Bluff, Ark. Siautė čia didelis gaisras, kuris išnaikino 90 namų. Sudegė ir du vyriškiai. Nuostoliūs gaisro padarytus skaito ant \$200000.

Pittsburg, Pa. Kitoj upės pusėj, priemiesty Alleghe ny, 15 d. vasario siautė gaisras, kuris pridirbo nuostolių ant 200000 dol. Ugnis užgrynė nuo eksplozijos kelnorėse Kenyono krautvių.

Nelaimės ant geležinkelio.

New York. Ant New York Central geležinkelio išsoko iš rėlių pilnas žmonių elektrikas trukas ir susidauzė. Prie 20 ypatų likosi užmuštų; sužeistų skaičius siekia iki 145, o tame 50 yra sunkiai sužeistų.

IŠ DARBO LAUKO.

Butte, Mont. Čianyščiai gromatnešiai nutarė streikuoti nuo 1 d. kovo, kadangi paoto užveizda atmetė jų reikalavimą pakelti algas iki 900 dol.

Chicago, Ill. Western Union Telegraph Co. pakėlė algas tarnaujantiems ant tiek, ant kiek jie reikalavo. Todėl pavojaus streiko jau nėra.

Chicago, Ill. Western Union Telegraph Co. pripažino ant galo tarnaujančių uniją.

Baltimore, Md. Kriaučių darbai šiūm kartu eina silpnai. Nežinia, kaip ilgai teip bus.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

Iš Westvillės, Ill.

12 d. vasario, Suvienuytos Drugystės parengė balių Westvillėj. Pelnu liko 62.00 dol. Tą sumą teip paskirstome: \$31.00 kankintiniams ir \$31.00 L. S. D. P. Pinių prisidūčiame „Lietuvos“ redakcijon.

Komitetas.

Iš Hudson, Mas.

Darbai eina čia vidutiniškai. Pribuvusiam iš kitur darbas nesunku gauti.

Lietuvių yra čia 15 šeimynų ir 150 pavienių; merginų yra apie 40. Supratimas čia: nykščų lietuvių ne augščiausiai pakilęs. Laikraščius ir knygas mažai kas skaito; daugumo svarbiausias užsiėmimas, yra gėrymas, o tas, žinoma, gimdo kartais ir peštynes. Tokios peštynės buvo čia 2 d. vasario.

P. M.

Iš Bethlehem, Pa.

Šitame miestelyj daugiausiai gyvena slovų ir vokiečių; lietuvių yra tik 8 šeimynos ir kokia 40 pavienių ypatų. Gyvena jie terp savęs sutikime; kartais aukauja ir palaikymui revoliucijos Lietuvoj; apskritai, lietuviai čia ne paskutinį užima vietą. Yra kuopos Susiv. Liet. Am. ir Liet. Soc. Part. Am., kurios ne blogiausiai laikosi. 2 d. vasario, vestuvėse Liebmantės F. Masulavičiaus manė susirinkusiems paaukauti kiek sušelpimui Lietuvos revoliucionierij. Nors vestuvėse buvo daugiau svetimtapių, bet lietuviai su metė \$6.25, o lenkai \$3.85. Aukos likosi perduotos Centr. L. S. P. A. sekretoriui Rutkui pasiūsti tikriems revoliucionieriams, L. S. D. P. Lietuvoj. Nors lenkeliai nenorėjo tam pritart, bet turėjo pasiduoti. Rutkus visus pinigus, \$9.60, zadėjo nusūsti „Kovos“ redakcijon. Gerai, kad lietuviai pradeda suprasti ir renka aukas ne tik terp savųjų, bet ir terp svetimų. Reikėtų ir kitur teip daryti, bet iki šiol ne matyt, kad kas terp svetimų išliuosavimui Lietuvos rinktų aukas. Porą metų atgal Miko'ainis iš Thorp, Wis., surinko terp svetimtapių 20 dol. musų tautiškiems reikalams, bet daugiau nieks nieko panašaus ne darė. Antai žydai renka visada aukas ir nuo svetimtapių ir ne mažai jų surenka sušelpimui vienaučių Maskolijoj. Kodėl gi lietuviai, padidimui revoliucijos fondo, negali teip jau daryti?

Socialisto vaikas.

Iš Philadelphia, Pa.

Vietinės 1-mes L. S. P. A. kuopos „Teatro Mylėtojų Grupa“, 8 vasario vėl atlošė „Kada gi bus pietus“ (komedijėlė E. Lubovskio, iš lenkiško), kuri pasisekė gana gerai. Žmoniai ne per daug buvo dėl permaitymo lošimo dienos, bet buvusieji labai buvo užgandinti. Lošėjai, matyt, pasiėventę tam darbui, reikia tikėtis, kad toliaus pa-

rodys didesnį veiklumą. * Tapat „Grupa“, 10 lapkričio, atlošė „Andrą Giedroį“, kuri irgi gerai pasisekė. Linksma darosi, kad ir morganos stropiai tveriasi prie šio darbo, ir savo roles atlieka labai gerai. (Žinoma, tiek gerai, kiek galima reikalaut nuo dar neišsilavinusių lietuvių). — Linkėtina, kad „Grupa“ nepaliautų dar buvusis, nes jos darbo geri vaisiai eina dar ant geresnių darbų, kaip tai, revoliucijos, knygų išleidimo ir tt. Taigi pirmyn!

A—s.

Iš Brooklyn, N. Y.

Čia lietuviai rengia, turbut, daugiausiai pasilinksminimų: baliai ir kitoki pasilinksminimai buvo beveik kas savaitė, vestuvių buvo kas šventadienis po pusę tuos ir daugiau; ne truksta ir krikštynų. Mėgstanti tokius apvaikščiojimus lanko, jei kur gali, apie nieka daugiau, rodosi, nesirupina. O tuom tarpu tokiuose pokilnuose, apvaikščiojimuose pasitaiko geriausia proga rinkti aukas svarbiems tautos reikalams, o kaip dabar, sušelpimui musų brolių, kovojančių už Lietuvos laisvę. Gėda vienok pasakyti, mėgstanti doliarus mėtyti apvaikšinančių gėrymų nusipirkimui yra daug, bet dedančių centus tėvynės reikalams, naudai ir labai milijonų musų brolių yra labai mažai.

27 d. sausio, vestuvėse Martino Stadulevičiaus su Juzefina Rozečkute, susirinko pulkelis lietuvių, matyt geresnių, prijauniančių tėvų, suks broliams. Svečiai, gražiai besilinksmindami, atsiminė tėvynės kovotojus, norinčius visiems broliams laisvę iškovoti. Užmanius S. R. 17 ypatų sudėjo \$7.55 (vardų aukavusių ne garsiname, nes pinigai dar V. R. S. K. rankose. Leikraščiai gali kvituoti tik aukas jiems pridutos, kvituojant kur nors sudėtas, nieks laikraščių pakvitavonių negalėtų sukontroliuoti, o juk visuomenė privalo laikraščiuose esančias aukas kontroliuoti. Ne kartą butų ir du sykius tos pačios aukos pakvitotos Red.).

Ten Buves.

Iš Hazleton, Pa.

Čianyščiai lietuviai uždejo čia laisvą darbininkiską draugiją, kuriai davėme vardą „Liuosybės Dr-stė“. Iki šiol čianyščius lietuvius traukė prie gero tautietis Motiejus Merkevičia. Jis pribuvo į Hazletoną rudenį 1905 m. Radęs čia 4 sanarius Susiv. Liet. Am., tuojaus pradėjo rūpintis apie įsteigimą kuopos. Jis rodo sujudino lietuvius savo darbais, bet užsitraukė kerstą vietinio lietuvių vėlių ganytojo, kunigo Dielininkaičio, kuriam Merkevičiaus besidarbavimas nepatiko, kadangi mat kunigas norėjo suvert kuopą S. L. R. K. Bet ne kunigo buvo virusas. S. L. A. kuopa likosi sutverta ir jos sanariai jos uždėjo. Merkevičia, išrinko prezidentu. Kunigas, pamatęs, kad savo mierių neįstengs įvykinti, nesutvers S. L. R. K. kuopos, visokiais būdais kenkė S. L. A. 45 kuopai, ypatį jos prezidentui Merkevičiaui. Kovoj jis vartojo visoki dorus ir nedorus inagius: pamoksluose apšaukė Merk. socialistu (o ką tas gali kenkti? Rd.), liepė gaspadinėms jo savo namuose nelaikyti; straipsnius, tilpus laisvės laisvės keikė, skatė bažnyčioj prie altoriaus (tai darė jiems pa-

namą, galėjo juos pažinti tie, kurie kitaip ne būtų skaitę. Red.) ant galo net laisvą siuntinėj kuo- ni su reikalavimu, kad ji subaustų savo viršūnėlę, kuris jam ypatingai nepatinka. Bet tos kunigo intrigos negelbėjo, hazletoniečiai nepaisė to kunigo intrigų, kadangi jie pats persitikrino, kad visi siundymai ne turi ne mažiausio paimto; jie vietoj pasitraukti iš kuopos, prie jos rašėsi; kuopa, prezidentaujant M. M. nuo 4 sarnių, užaugo iki 65.

Kadangi Merk. rengiasi šįmet išvažiuoti į Lietuvą, tai kad jam išvažiuojant, kuopa negrįžtų, nutarta prie jos įkurti pagalbinę draugystę po S. L. A. čarteriu.

J. Kirtiklis.

Is Benld, III.

Darbai eina čia gerai. Čia yra vien anglų kasyklos, kitokių darbų nėra. Uzdariai nebologijasi. Iš kitur pribuvusiam darbas sunku gauti.

Lietuvių yra čia pusėtinai būrelis. Vaidų svarbesnių tarp jų nėra. Draugysčių, išėjimų „Nepriigulmingo Kliubo“, nėra. Prie Kliubo priklauso pusėtinai lietuvių būrelis. Gerai butų, jeigu čia susitvertų kuopa Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir L. S. P. A., iško gal būtų didesnė lietuviams nauda negu iš Kliubo. Matome juk, kaip S. L. A. sėpia senelius ir mirštančius. Besilaikant tos organizacijos, ne žus mūsų jaunūmenę; matome teipgi kaip socialistai, kiek gali, gita darbininkų luomą, stengiasi iškovoti jai laisvę ir geresnę ateitį. Todėl, rodosi, kiekvienas turėtų glaustiesi prie šitų svarbiausių organizacijų, kuriose yra tautiškas, ekonominis ir politiškas mūsų išganymas. Tegul prasmenga tarp mus visoki vaidai.

10 d. vasario pas J. J. Matulaitį buvo krikštynos; susirinko diktas lietuvių būrelis. Laiką praleidome gražiai, kalbėdami apie visokius reikalus, ypač apie geresnį būvį ir laisvę mūsų tėvynės dabar vargstančios po sunkia caro ir jo tarnų letena. Kaz. Mačulis užmauė sudėti, kiek kas išgali, sušelpimui Lietuvos revoliucionierių, besistengiančių išliuosuoti mūsų tėvynę iš svetimų retėžių. Susirinkę sumetė \$4.60c. Atitraukus 10c. pėsniuntimo kaštų, „Lietuvos“ redakcijon siunčiame \$4.50c. (vardai au kautojų ir jų aukos pagarsinūs kitiur. Red.). Pinigus tuos paskirstome teip: \$2.25 revoliucionieriams L. S. D. P., o \$2.25 kankiniams. Aukavusiems, už jų aukas, ištarame širdingą aciu.

Collinsvilleitis.

Is Thomas, W. Va.

Darbai eina čia gerai, tik uždariai menki. Darbai čia tik anglų kastynės ir prie koksų pečių. Kastynės priguli Dower Coal Co. Darbą gauna, kas tik atvažiuoja, bet kad uždariai mazi, tai darbininkai greitai vėl išvažiuoja! Kastynių užveizda mazi patiso darbininkų, nes jie svetimtaučiai: lietuviai, vengrai ir italijonai. Kastynės apieistos, olos užgruvusios, užtvimusios, rėles reik darbininkams patiemės nestis, olos pilnos dumų. Dirba tik diena, naktimis darbas sustoja.

4 d. vasario buvo čia baisi eksplozija, kada oloj darbininkai buvo darbininkų. Prazuovo vienok visgi 24 darbininkų: 13 italijonų, 5 vengrai, 1 anglas ir 5 lietuviai; daug sužeistų iš olos išnešė.

Užmušti lietuviai: Adomas Urbanavycha, Konstantas Karalius, Jonas Sobockis, Pranciškus Palulavičius ir jo broli, ką tik atvažiuojęs iš Lietuvos. Po eksplozijos nusileido žmonės gelbėti nelaimės ištiktus, bet pamatė, kad nieko negali pagelbėti, pradėjo išmėtinėti firebosui, kad leidtų žmones į neventiliuotas olas ir neperrengtas kaip reiki. Tas, supratęs savo kaltę, nubėgo į kastynės nuo darbininkų ir užtroško.

Dabar kompanija įjiesko liudininkų. Laikraščiuose patalpinō žinią, versdama kaltę ant kokio polenderio, kuris buk užmigo ir nedabojō ventiliavimo. Tuom tarpu čia ne polenderio kaltė, nes ventiliavimo mašina nuo dviejų dienų stovėjo.

Darbininkai dabar įjiesko gero advokato ir nori provostis su kompanija.

Darbininkai tegul čia nekeliu darba įjieskoti.

Darbininkas.

Amerikos lietuvių lietuviška kalba.

Gyvendamas Lietuvoj, maniau, kad Amerikos lietuvių apsviestesni už lietuvių gyvenaučius tėvynėj, bet teip manydamas, apsirikau. Aš dar neseniai atvažiuavau Amerikon, o jau patėmijau, kad jie neguodoja savo kalbos. Nė vienos tautos kalboje nepatėmijau tiek įmaišytų angliškų žodžių, kaip lietuviškoj. Amerikos lietuvių sava kasdieninėj kalboj visur vartoją, vietoj lietuviškų, angliškų žodžius: namus vadiną hausu, sankrovą—štoru, alų—byru ir daug kitokių angliškų žodžių primaišo teip, kad šviežiai atvažiuojęs negali suprasti jų kalbos, jie savo prigimtos kalbos žodžius pamynę po kofų. Kaip tik atvažiuoja į Ameriką naujas žmogus, tuojau jį perkrikštija, padaro anglijonū: Joną vadina Džianu, Juozapą Džiovu. Aš pirmą kartą Amerikoj sutikau savo kelis draugus, vieną iš tų draugų jie Džiova vadino. Aš, nieko nežinodamas, maniau, kad jo tokia pravardė, arba kad serga ligą vadinama džiova. Paklausiau savo draugų, kodėl jį teip vadina: atsakė, jog jo vardas yra Juozapas, tai angliškai vadinasi „džiova“. Tai išgirdęs, labai nusistebėjau iš jų tokio kvailumo. Tuli sako, kad vartojant angliškų žodžius lietuviškoj kalboj, lengviau galima išmokti anglišką kalbą. Bet tas netiesa: teip elgdami si netik angliškos kalbos ne išmoksite, bet savo kalbą sustersite angliškų žargonu ir liksite nužeminti akys sveitimaučių ir mūsų inteligentijos. Norintiems išmokti anglišką kalbą, patariu pasirūpinti atsakančią rankvedį, iš kurio geriaus išmoksite anglišką kalbą; rankvedžių tokių ne-trūksta ir lietuviškoj kalboj.

K. Vasiliauskas.

Žiburėlis.

Jau apie 16 metų sukako nuo to laiko, kada pirmasis „Žiburėlio“ įkurėjos sušelp-tas mokins išėjo mokslus.

Šešioliaka su viršum metų — tat nemažas tarpas. „Žiburėlis“ užsimezgė tuo dar metu, kada jaunas lietuvių juodėjimas engė kudikio žingsniais, kada kiekvienas, net ramus lietuvių kultūros darbas buvo baisiai persekiojamas, kada lengviai suskaitoma saujelė susipratusių lietuvių, sunkiai kovodama Lietuvos ateities vardu, dažnai nusto-davo, vieno ar kito savo dūango, prieš laiką žuvusio toje kovoje.

Apšviestiesniejio Lietuvoj galvatai (bajorai) buvo sveitini lietuvių atgijimui. Jie ir žinoti nenorėjo apie naująją srovę, arba stačiai priešinosi jai. Taigi iš jų tarpo negalima buvo laukti tėvynės veikėjų. Pirmieji Lietuvos veikėjai buvo tat neturtingų mūsų sodiečių ukininkų vaikai. Sunki buvo jų kelionė įviesą, ir retam tepasisekdavo ji laimingai pasiekti. Bet ir pasiekusiam tą šviesą retam tepavykdavo rasti tėvynęjė duoną, kuri jam leistų darbuoties visuomenei. Dėl tos priežasties susipratusių lietuvių būrelis buvo labai mažas, tačiau juose vienintelė viltis tebuvo, jų viekas, jų pajiegos buvo brangios.

Suprato visat „Žiburėlio“ įkurėja, ir karštoje jos širdyje kilo sumanymas įkurti draugiją toms brangioms pajiegos šelpiti. Draugija turėjo rengti iš sodiečių vaikų visuomenės darbininkus, ji turėjo įjieskoti neturtingų mokinių lietuvių, kiek galima, susipratusių pirmieji, jau dirbančių toje pakraipėje, ir šelpiti juos mokslo metu.

Nėra ko ir pasakoti, kaip sunku mokiniui mokytiesi ir pačiam duoną mokslui užsidirbti: tai kiekvienam aišku. Pridursiu, kad čia kalbama apie tuos, kurie be mokslo ir be duonos pelnytos, dar trečiu darbu užsidirbo — dirbo visuomenei. Toks vargas sulaužė ne vieną jauną pajiegą, paguldė graban ne vieną jauną lietuvių, kuris kitomis sąlygomis būtų buvęs mūsų tarpe. Vienas iš tokių lietuvių buvo amžino atminimo Kudirka, kuris džiova mirė. Paveikslas Kudirkos, gulinčio ant lovos užrakintame kambaryje ir nusilpusia ranka taيسانčio „Varpo“ numerį, giliai išmego draugijos karejų širdin. Skaudžių pueikėlių nereikia toli įjieskoti. Dar nepasibaigė metai nuo Povilo Višinskio mirties, dar nenustojō galėję jo tie, kurie jį pažino arčiau. Jo darbai dar laukia aprašymo. Mūsų visuomenė nežino, kiek ji kalta Povilui, kuris mokojo, nors tyliai, bet daug padaryti, kuris mokojo pakelti, sužadinti, paraginti į darbą kitus ir pats dirbti už kelius. Sodiečio sunus, patsai varydamasis vyresniosios gimnazijos klasose, savo lėšomis išėjo gimnaziją ir universitetą, žadamas laiko darbuoties ir visuomenei.

Tačiau išėjęs mokslus, neilgai tegavo darbuoties mylimajai tėvynei: džiova, kuria jis besimokydamas susirgo, nutildė jo karštą širdį... Kad „Žiburėlis“ būtų anksčiau įsikūręs, Povilas nebūtų taip prieš laiką žuvęs.

Bet pakaks pavyzdžių, jų galima būtų daug priskaičiuoti. Juk ir iš to jau aišku, kokių didelių daiktų yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tėvynei tokios brangios pajiegos. Mūsų sodžių gilumose dažnai atsiranda vaikų, į dailę palinkusių, kar-tais net didelio talento vaikų. Nevienam teko matyti mūsų piemenėlių raizymai arba iš medžio išdrožti paveikslėliai, į kuriuos žiūrėdami, stebisi dailiai. Taigi „Žiburėliui“ teip-pat rūpėjo surasti tokie vaikučiai ir parodyti jauniems tautiečiams tikras kelias. Tokiu dideliu daiktu yra savo laiku sušelpiti ir tokiu būdu apsaugoti tė

ORISSON SVETT-MARDEN Gyvenimo Mokykla.

Lietuvių kalbon išvertė K. Žegota.

venimo uždaviniai? Jeigu instinktas ir širdis traukia prie dailidystės — lik dailide; jeigu prie medicinos — lik gydytoju. Prie atsakančio išsirinkimo ir norimo darbo turi kiekvienas pasisekti. Bet jeigu instinktas tylės, ar jeigu būtų silpnas ir nedrąsus, reikia išsirinkti ką nors, prie ko lengviau mums priprasti. Niekas neturi abejoti, kad svietas jo nereikalauja, bet aukšta garbė ir turtai visiems skiriami. Tikras pasivedimas remiasi ant gero išsilavinimo, kas mums išpuola, o tą kiekvienas gali išpildyti. Geriausias būti pirmu dailide, kaip antru kalbėtoju.

Svietas pasirodė geru daugeliui, kurie pirma žinomi buvo kaip tuštagalviai, o kuriems paskui pasisekė, bet sutiko priešus, kodėl tai su nenoru ir pikta kitų valia. Tebū tas nereiškia, kad kiekvienas kvailys būtų įsitikęs pasivedimui. Iš to, kad paskutinis mokymas tapo garsiu Henriku Wardu Beeckeriu, negalima išvesti, kad kiekvienas paskutinis mokymas taps teip pat garsiu žmogumi. Žinoma, turi būti kudiųje dalis gyvumo, kitokių būdų nepakils, neveidint dargi į prielankias progas. Duok kiekvienam vaikui ar mergaitei gerą progą ir išmintingą gėdimą ir nebūsk jų dargi kada parodys didelį neprielankumą, nes daugelis vaikų, vadinamų tinginiais, negabiais, buvo vien neatsakančiose vietose patalpintais vaikais.

Tie žmonės nepaprastai gabūs ir mokyti — sako Rackeray — turi sąjauką ir atidžią dēl tų, kurie netapo gamtos apdovanoti talentu. Visada turėjau sąjauką menkiausiems gabiams. Tie, kuriuos atmetė iš mano mokslo laukų, buvo maloniausi draugai, o pasielgę gyvenime neblogiaus, kada tuo tarpu nė vienas jaunikaitis, kuris stengėsi sudėstyti lotyniškus hexametrus visai liuosai, yra šiandien kvailiai užsinešiusi, neturi darbo, nė už skatiką daugiaus išminties, kaip kad turėjo kol jam barzda išdygo.

Jurgis Stephenson'as dvidešimtuose metuose nemokėjo nė skaityti, nė rašyti, o tačiau jo vardas yra sujungtas su geležinkelio uždėmu ir išplitinimu.

Wellington'as motina skaitė kvailių. Etone'u vadintą kvailių, tinginių, nerangiu ir buvo ten beveik paskutiniu mokiniu, nuo kurio nieko nelaukta. Neapreiškė nė kiek talento ir norėjo įstoti į armiją. Darbštumas ir išnašumas buvo vieninteliu jo išsitiesinimu akyse tėvų ir mokytojų. O tačiau keturesdešimties metų amžiaus apveikė garsiausia vadą.

Goldsmith'as buvo pajuoka mokytojams. Praminė jį „Mediniu šaukštu“, kaip paprastai pravedžioja šipū mokini. Stengėsi įstoti į chirurgijos mokyklą, bet jo ten nepriėmė. Traukė jį kasdien kas prie literatūros. Daktaras Johnson'as užtikino jį labai suvargusį ir nubaustą kailėjimu už skolas. Paėmė nuo jo rankraštį „Vicar of Waverfield“, pardavė jį išleidėjams ir užmokėjo jo skolas. Tas rankraštis padarė jį garsiu autoriumi.

John'as Harvard'as skaitė menko gabumo esant, nedaug reikianti, o vienok jis įsteigė Harvard'o universitetą ir liko tikroju žmonių geradėju.

Robert'as Clive'as mokytojas buvo pravedžiojamas „kvailiu“ ir „išgama“, o trisdešimties antruos metuose su trims tukstančiais kareivių išeikė penkesešimtį tukstančių, ties Plassey ir davė pamatą viešpatavimui Didžiojoje Britanijoje. Walter'is Scott'as mokytojas vadino „grumstu“. Kada Byron'ui pasisekė pasijusti prasyje klasos, mokytojas tarė: „Dabar pažūrėsim, kaip greit vėl ant kito galo pasijusi.“ Motina Sheridan'o veltui stengėsi išmokyti sunų elementariausiu žiniu. Jos mirtis prikėlė jame užmigusius gabumus, kaip tas jau ne kartą atsitiko — ir liko jis paskui vienu garsiausių vyrų savo laike. D-rą Chalmers'ą išvarė iš šv. Andriaus mokyklos dėl paikumo.

Dr. Isaac'as Barrow'as buvo teip paiku, kad jo tėvas pasakė: „Jeigu Dievas panorės atimti man vieną vaiką, tai turiu viltį, kad tai bus Isaac'as.“ „Kodėl atkaroji tai lazda dvidešimtį sykių tą patį?“ — klausė tėvas Jono Wesley'o savo žmonos. „Nes, — atsakė žmona — jeigu pasakysčiau tą tik devyntoliką kartų, viskas eitų pernieką, o šep supras ir atnįs.“ Jauną Linne'u mokytojai vadino „kvailiu“. Neveidint, jog galėjo būti tikusiu į dvasiškusius, tėvai pasinėję jį mokyti medicinos. Bet vienas tylinčis profesorius, išmintingasis už kitus, įvedė jį į tikrąjį kelią. Nuo to laiko nė liga, nė nelaimė, nė neturtas negalėjo jo užlaikyti nuo tyrinėjimo, liko didžiausiu botaniku savo laike. David'as Drew'as buvo vienu pailiausių ir labiausiai apsilaidusių vaikų visoj apygardoje, o po atsitikimui, nuo kurio vos nepasimirė ir broliui numirus, tapo teip darbščiu, kad nepraleido veltui nė vienos valandos. Skaitė prie valgio, naudodamos kiekvieną valandą plėtojimuisi. Sakė, kad Paine'o „Amžis išminties“ padarė jį autoriumi, nes jo mėginimas įveikti Paine'o argumentus davė jį pažiūti kaip pagerą rašytoją.

Gyvename amžyje paviršutinio elgimosi ir skubinamės ant žut-but, nežinodami išminties ir kuno gabumo. Gabioji jaunuošenė ir teip vadinamosios „lazdos“ turėtų tyrinėti savo pajėgas ir silpnę, patikimą ir netikimą. „Pažink save“ kalbėta senoje Delfų žinyčioje, ir nors žinčia seniai išnyko, žodžiai tie turi neatsitiktiną svarbą. Niekas geresnės patarmės nedavė žmonijai. Filozofija atsidūda tyrinėjimui mūsų prigimties. Ypatiškojo „as“ pažinimas išmokys gabų vaiką išminties nuo neatsakančių jam užsiėmimų, kaip šalinasi nuo neteisėybės ir nedoros. Teisingu yra pasakyti, kad nė vienas žmogus netikusiai nepasirodys, jeigu supras pats save ir atsakančią savi valdys, nė vienas nepasirodys geru, jeigu tame dalyke yra suklydęs.

SKYRIUS VI.

Koki išsirinkti amatą.

„Žmogaus laimės auktybėmis yra turėti aiškų palinkimą prie kokio nors amato, kuris gali pripildyti jo gyvenimą ir atnešti jam palankumą ar tai būtų pinigais, ar kanalais, stovylos ar dainos.“

Emerson'as.

„Kuo nebūtu padariusi tavo gamta — laikykis to; nesilenk nuo kelio, ant kurio tave prigimtiesi gabumai uždėdė. Buk tuo, kuo gamta tave turėti nori, o vidus tava ir pasikabinimas bus tau atgylimas.“

Sidney Smith'as.

— Kiekvienas žmogus tulame dalyke yra stipresnis, kaip kituose — pasakė Artemus Ward'as.

Tavo prigimtas gabumas esti tavo pašaukimu. Tas, kam gamtos esi paskirtas, kalba per tavo būdą. Jeigu atradai tinkamą vietą, tai atsirad darbo visiems tavo gabumams.

Jeigu gali, išrink tokį užsiėmimą, kuris apims kuodidžiausią dalį tavo mokyjimų ir palinkimų. Turėsi tą syk netik pašaukimą, kuriam atsakančiai gamta tave sutvėrė, bet galėsi plačiai sunaudoti savo mokslą ir supratimą duotojo užsiėmimo, kas yra tikru tavo kapitulu.

Eik su savo palinkimu. Negalite ilgai pasekmingai kovoti su savo palinkimais. Tėvai, draugai, ar nelaimė gali numalšinti kamtus jūsų dvasios troškimus, priversdami jus išpildyti neigiamus darbus, bet vidaus ugnis, vulkanui panaši, sudraskys priedangą, kuri ją užlaiko, išgaus į viršų iškalbos, dainos, dailės ar prie kokio nors numylėto amato, talento pavėikslė. Salinkis talento, kurio negali sunaudoti pilnai. Gamta nekenčia lopyti ir pusiau padarytų veiklų ir meta ant jų keiksmą.

— Nežiūnodami žmonės, kada ir prie ko yra atsakomais — sako Roger'is Asham'as — geidžia būti turtingais, o jiems būtų geriausia neturėti turty; kiti geidžia būti teisėjais, kada pasirodo tinkamesniais laikyti vadžias nuo arklių; kiti norėtų būti ponais ir kitais valdyti, nepradėję valdyti savi; kiti vėl norėtų mokyti žmones, kada teisingiaus turėtų būti mokyti; kiti dar norėtų likti kunigais, kada tuo tarpu labiau tinka į tarnus.

Rodosi, pusė žmonių randa neatsakančių užsiėmimų tiems gabumams, kuriuos atsinešė ant svieto, lyg rodos, visa žmonija nusigando bailsaus žemės drebežimo ir permainingai atsakančias sau vietas ant tų, kurias užimino kiti. Tarnaitė nori mokyti kitus, mokytojas valo sankrovą, o kiekvieną kankina sąžinė už neįpildymą savo pareigų. Faktoriaudami, vargsta vaikai, kurie turėtų taisyti su graikių ir lotynų kalbomis, o šimtai vaikų praktikuoja universitetuose besimokydami, vieton buti prie uko ar stiebo. Kontorose stovi subjektai, kurie nekenčia saiko ir svarstuvų ir pamiršta savo darbą, kad galėtų mastyti apie kitą užsiėmimą. Geras apavų sluvežas rašo porą eilių į laikraštį išeinantį kaime, draugai vadina jį dainiumi, taigi atstumia kurpalį, su kuriuo gerai susipažinęs, pameta dėl plunksnos, kuria naudojasi lyg elgėta. Kiti kurpiai yra niekais kongrese tuo tarpu, kada tikrieji tautos vyrai dirba apavus. Svetiški žmonės sako pamokslus, Beecker'is ir Whitefield'as prapuola kaipo pirkkliai, žmonės gi nesupranta, kame gali būti priežastis, kad bažnyčios sėdynės palieka tuščiomis.

Vaikas, kuris visados ką nors dirbinėja, perėjo universitetą ir nužengė amatininko keliu. Tikri chirurgai užsidirba duoną piuklu ar skerdiko peiliu, o skerdikai dirba operacijas ant žmonių kuno.

Žmogaus užsiėmimas labiau jį išdirba visopusiai, kaip kad kas kitas. Stiprina raumenis, stiprina kuną, gaivina kraują, smailina protą, taiso protavimus, užlaiko prie darbo smegenis, jo juokdarystę išveda gyvenimui, veda jį į gyvo judėjimo kelią, pakelia jo ambiciją, duoda jam pastūti, kad yr žmogumi, kad turi atlikti koki nors uždavinį, padaryti koki nors veiklą, vyriškai gyveime dalyvauti ir pasirodyti vyru to darbo atlikime. Nė vienas žmogus nesijaučia pakaktinai žmogumi, jeigu nepildo kokio nors užsiėmimo. Žmogus be užsiėmimo nėra žmogumi, nes negali darbu prirodyti, kad juo yra. Šimtas penkesešimties svarų raumenų ir kaulų, tai dar nėra žmogus. Geras kaušas, pilnas smegenų, teip pat nėra žmogumi. Kaulai, raumenys ir smegenys turi žinoti, kaip išpildyti žmogaus darbą ir gimdyti žmogaus mintis, praskinti kelią gyvenimui, išsieti žmogaus būdą ir pageidavimų sunknybę, kol sutvers žmogų.

Negali kovoj laimėti žmogus, kuris neapsimastė ir ateina be stipraus nutarimo, išblyksusių veidu, suspaustomis lūpomis — galėdamas pasakyti: „Žinau, ką turiu veikti.“

„Nelauk geresnės vietos, ar geresnio užmokėsio. Išpleto darbą, kurį dirbi, įvesk į jį metodus originališkumo. Išpildyk jo planą, kaip niekados prieš tai. Buk greitesniu, energiškesniu, geresniu, negu buvusieji ankščiau tavęs ar tavo draugai. Gerink savo interesus, pramanyk naują būdą praplatinimui intereso, buk pasirėngęs duoti perdetinui naudos atsaitą iš tavo darbo. Mokejimas nesiremia ant dirbimo to, ko sau geidžia, dargi ne ant paprasto pildymo pareigų, bet ant dirbimo geriau, kaip kad tikėtai; o užmokėsniu bus geresnė vieta ir didesnis mokėsitis.“

Kada esi be vietos, imk pirmutinį užsiėmimą, koksai papuls, neveidint į didžiausią skirtumą tarp tavo tikrojo užsiėmimo ir gabumų. Jeigu įdėsi visą vyrišką pajėgą į tavo darbą, gausi greitai ką nors geresnio dirbti.“

Liudniausią paveikslą rodo jaunas vyras, kuris neapsvarstęs, ar turi užtektinai pajėgų nervuose, kad išlaikytų dvasiškos karjeros išsigalėjimą, įbrido giliai į skolas ir paaukojo, dargi teip silpną, sveikatą, kokią turėjo universiteto studijoms. Niekas jam nepasakė, kad nors ir pabaigė, bus visai silpnas, neišvengs kovoj prie aukštesnių laipsnių, ir priverstas bus sutikti ant vidutinio padejimo. Manė, jeigu tik pabaigsi universitetą, dargi su suardyta sveikata ir tuščia kišene, atsipsir. Nėra jau pakaktin savo praėjusio padejimo, jo ambicija užnuodinta veržimos prie neįvykdomų tikslų, gyvenimas išnaudotas, energija prapuolusi. Ir teip jaunas vyras, kuris būtų galėjęs būti naudingas nuomininku ar gabiu mechaniku, linksta po pinigų reikaliu našta su silpna sveikata ir užgauta ambicija, kol mirtis neišliuosuos jo nuo kartaus gyvenimo.

Tas klausimas atsakančio gyvenimo tikslo pasidarė labai svarbus mūsų klaidingame amžyje. Nesunkus uždavinys, kada esi Zuluso'o sunumi ar Beduin'o dukra. Laukinio žmogaus padejimas nereikalauja išrūšimo; bet jeigu kylaime aukštyn civilizacijoj, prie aukštų tikslų, sunkenybė ypatiško apsirūpinimo auga didyn. Sulyginant su tuo, kaip ir kas yra lenkynių kovos prispaustas, yra neatbutinu reikalu jam išrinkti ypatišką tokį tikslą, kad galėtų atsiduoti visai energijai ir karščiui kovai. Pajėgų ir vilties blaškyma esti fatališku dargi lengvesniu užsiėmimų sferose.

Gladston'as pasakė, kad yra tikra darbo riba, kokią galima išgausti iš žmogaus squarių ir žmogaus robo, o jis buvo svarbus žmogus, kuris nemėtinėjo energijos užsiėmimams, kuriems nesijautė atsakančiu.

„Palaimintas tas, kuris rado sau atsakančią amatą“, — sako Carlyle, — „tegul nereikalauja kitoniško palaiminimo. Turi darbą, gyvenimo tikslą, atradę ir pildys jį.“

Išsirinkdamas koki nors užsiėmimą, neklusok, kaip gali uždirbti daugiau pinigų, ar įgant didesnį svarbumą, bet išsirink tokį darbą, kuris pabūdys visus tavo gabumus ir išplėtos tavo būdą, didžiausią pajėgą ir harmoniją. Ne pinigai, ne svarbumas, dargi ne garbė, bet pajėga yra tuo, ko reikalauji. Budas reikią daugiau, kaip karjera. Kiekvienas gabumas privalo būti išlavintu, o nė vienas silpnumas neturi pasirodyti ten, kur dirbi. Ranka turi būti teip išdirbta, kad būtų graibšti ir stipri, akis įstabi ir jautri; širdis jausminga ir tikra; atmintis blaiva.

Toliau bus.

ORAS, VANDUO, ŠVIESA IR ŠILUMA.

LEKCIJOS PROFESORIAUS BLOCHMAN'O.

sime nė jokio persikeitimo skystimų parvos, bet visgi atsisbus chemišką veikmę arba reakciją ir tai tokia jau kaip ir sumaišant skystum, taigi be vandens, tuos pačius gazus. Našatirus teipgi pasidaro, bet jo nematyti, kadangi jis tirpsta vandenyje, bet išvarius vandenį, ką galima padaryti šildant, virinant, jis, pavidale kietos baltos medegos, apguls cilindro sienas. Apie atsisbvimą chemiškų reakcijų galime persitinkinti ir kitokių būdų ir tai lengvesniu. Pieskime į cilindrą A juostelę raudonos lakmusinės popieros; tame cilindryje yra druskinė rūgštis; popiera neperkeis savo parvos; bet jeigu įleisime tokią jau juostelę mėlynos lakmusinės popieros, ji tuojau priims raudoną parvą; cilindryje gi B atsitiks priešingai: raudonoji juostelė jame nusiparvos mėlynei, o mėlynoji neperkeis; cilindryje B mat yra amijaks. Supylus į krūvą abudu sumaišymų (A+B), iš to pasidariusiame skystime nė raudonoji, nė mėlynoji juostelė neperkeis, abidvi palaikys savo parvą, kadangi našatirio skystimas mat yra neutrališku, neveikia ant lakmuso parvos. (Lakmus yra tai parvuojanti medega, ištraukta iš vienos kerpių veislės).

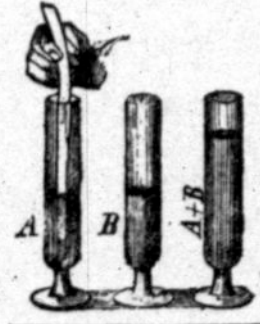
Sumaišymai vandenį daugelio kitų medegų tankiai gindo visai vandenį netirpstančius chemiškų susijungimus, taigi kunus su naujomis ypatybėmis. Tokiuose atsitikimuose skystimai susidrumscia, kartais įgauna visokias parvas ir ant galo ant dugno pasidaro, nupuola nauja, iš susijungimo pasidariusi medega.

Chemišką susijungimą kieto kuno su gazu galima matyti sekiančiame mėginime. Pridėkime truputį varinių drožlių į išsiplatinusį apvalųjį galą cilindro. Paimkime stiklinę su oxygenu ir į ją įleiskime leikutę pripildytą vandeniu. Jeigu atidaryti krūvą ir krūvą leikos, vanduo tekės į stiklinę ir iš jos išstums oxygeną ir jis dūdele pereis į cilindrą su vandeniu. Jeigu pašildyti dalį dūdelės, kur yra varis, tai jis įsis į jungsis su oxygenu, cilindryje gi burbulų jau nebus. Atausinus dūdelę, pamatysime, jog joje buvusios vario drožlės pajudavo. Perpilkime jas į indą A ir įpilkime praskiestos sierinės rūgšties; tasyk juodosios vario rudys sutirps ir nuo to vanduo įgaus gražią mėlyną parvą; tas skystimas — yra tai sutirpes vandenį vario kuparosas; varis gi, esantis cilindryje B, kuriame yra teipgi sierinė rūgštis, netirpsta. Taigi, veikiant gazui ant vario, atsisbu naujas chemiškų susijungimas, pasidaro naujas kunas — vario oxydas, turintis visai skirtingas ypatybes.

Žiugėdij apsiereiskimą apturėsime, imetę šmotelį metalo chemikų praminto kaliju į vandenį. Kalijų ištraukia iš potasniaus, jis yra ir salietroj; jį užlaiko stiklinėje, kerosino pripiltoje. Kalijus užvandenį lengvesnis ir tirpsta prie mažos šilumos kaip vaškas. Jeigu jį įmesti į vandenį, jis plaukineja kaip ir medžio šipulys, sutirpsta, pavirpsta, ugninį, degantį grumulį, kuris eina mažyn ir ant galo, čirkdamas, išnyksta. Vanduo pats neturi įtekmės ant lakmusinės popierės, jos parvos neperkeičia, bet po veikmės kalijaus, pasiilkęs inde vanduo parvuoja raudonąją lakmuso popierelę mėlynei. Išvarius vandenį virinimu, inde atsisiras baltos parvos kunas turintis visai kitokias negu kalijus ypatybes. Apie tą naują kuną, pasidariusį veikiant kalijui ant vandens, mes dar vėliau pokalbėsime.

Kieti kunai paprastai ant vieno kito neveikia. Chemiškose reakcijose jungiasi smulkiausios, kokias tik mes galime sau parstatyti, kunų dalelės; kietuose kunuose tokios dalelės išsisi, jos nekrutandios. Kadangi skystuose ir gaziniuose kunuose tos smulkutės dalelės, kokių akys nemato, bet mes jas vien perstatyti galime, lengviau sukrutinamos, todėl gaziniai ir skysti kunai lengviau pasidūda chemiškoms reakcijoms. Tą žinojo jau senovėj ir ant tos žinios pasirėmę jau ryminiai sutvėrė patarę: corpora non agunt, nisi fluida (tik skysti kunai veikia ant vieno kito). Nors sutrupintume į smulkiausias dūlkes du kietu kunu ir dūlkes supiltume į kokį indą, tai visgi apturėsime vien sumaišymą, kuriame per mikroskopą visada galime atskirti, surasti dalelės vieno ir kito sumaišytų kunų. Paimkime dūdelę su apvaliu, atidarytu vienu galu; į ją įpilkime mišinį iš geležies ir sieros. Su magnito stangele tuojau galime iš sieros surinkti visas ir smulkiausias geležies dalelės; taigi geležis ir susimaišiusi su siera, pasiilko tokia jau kaip ir pirma, savo ypatybių neperkeitė. Jeigu gi norime ištraukti sierą, tai užtenka įpilti truputį sierinio angladario, o siera tuojau sutirps, o ant dugno pasiliks tik geležinės drožlelės. Taigi ir sumaišyti tie kunai pasiilko tokiais jau: geležis pasiilko geležė, o siera — siera.

Tuom tarpu geležis stengiasi jungtiesi su siera. Jeigu sumaišymą geležies ir sieros ant gazo liepsnos šildyti, tai pirmiausiai su-

Darodymas chemiškų reakcijų juostelė lakmusinės popieros.

Atskyrimas vario geležis.

tirpsta siera; jeigu gi įkaityti dar labiau, tai visas sumaišymas įsyla ir tasyk tų medegų buva besijungimas. Pasidars iš to naujas kunas, sierinė geležis, neturi nė geležies, nė sieros ypatybių; jo nepritraukia magnetas ir jis netirpsta sierinio angladario skystime.

Persikeitimas metalų į visokius susijungimus ir sugrąžinimas jiems jų ypatybių. Chemija ir alchemija.

Viename iš pirma aprašytų mėginimų, parodymui chemiškų veikmės visokių kunų, taigi kietų, skystų ir gazinių ant vieno kito, mes paėmėme varį. Iš vario, skystime, apturėjome varinį kuparosą. Per virinimą, išgaravimus vandenį, apturime mėlynus kristalėlius; tuos kristalėlius galima vėl padalinti į jų sudėtinius. Pakanka vėl juos sutarptinti vandenį ir į tą skystimą įleisti juostelę geležinės blėtos; ją tuojau apdengs rausvai žibanti plėvė, kuri ir yra grynas varis.

Žinoma, šiek tiek apšviesti skaitytojai, pamatę tokį apsiereiskimą, nesistebės, jie supras, jog geležis dar lengviau jungiasi su sierine rūgštimi, negu varis į ją ištumia. Bet seniau žmonės, kol chemijos mokslas stovėjo žemai, manė kitaip: pamatę tokį mėginimą apsiereiskimą, jie tikėjo, kad geležis (mūsų mėginime paimtas geležinės blėtos šmotelis) persikeičia į varį. Jeigu gi teip, tai kodėl varis negalėtų persikeičti į sidabrą, o sidabras į auksą, kurio jau ir žiloj senovėj žmonės troško ir jieskojo?

Nuo IV amžiaus iki XVI, tikrojo to žodžio prasmė, chemijos mokslo nebuvo, tų laikų tirinėtojai jieskojo vien būdą, kaip savo laboratorijose padaryti auksą, pigesnius daiktus paversti į auksą. Tirinėtojai jieskojo žingeidžios medegos — teip vadinamo „filozofiško akmens“, kuris, kaip manė, gali paversti pigius metalus į auksą. Mokslo užsiimanti jieskojimu to galingo filozofiško akmens, kuris pagimdė šios dienos chemiją, vadino alchemija, o juom užsiimančius — alchemikus. Suprantama, jų darbai, nors traukėsi per amžių eiles, neišdavė vaisių, kadangi aptūrėti tą, ko jieskojo, buvo negalima: auksas yra nesudėtin kunas, bet elementu, nesidūdandčiu paskirstyti, padalyti, o elementai — viens kitą negali persikeičti. Bet ir tų laikų tirinėtojams, jieskantiems stebuklingojo akmens, netyčia pasisekė šį tą padirbti: alchemiko, sumaišius siera, salietrą ir anglis, padirbtas antai parakas.

Visi esanti ant žemės kunai susideda iš elementų. Iš tų pačių elementų susideda saulė ir visi saulės sistemo dangiški svietai.

Chemija užsiima išaiškinimu sudėjimo visokių kunų. Išaiškinti tą ne teip lengva, kaip tas rodosi; daugelį atsitikimų reikia ilgų ir painių tirinėjimų. Pamatu tokių tirinėjimų, arba, kitaip sakant, rūbėžumi analizės, yra elementai, arba pamatiniai kunai. Varies yra elementas, geležis — elementas, auksas — elementas; nė jokių būdų ne galima jų padalyti; elementais yra teipgi: siera, kalijus, fosforas, platina ir daugelis kitų medegų.

Tokių elementų, taigi nesudėtų medegų iki šiol žinomų yra 74. Tai pamatas visos gamtos, tas viskas yra negyvuose — mineraluose ir gyvuose — kunuose. Labiausiai išsiplatinę ant žemės paviršiaus elementai, taigi visokių kunų sudėtiniai, yra sekanti:

	Nuosilpnėjimas ant žemės.
Oxygenas	— 49,98
Titnagas	— 25,30
Aluminiujus	— 7,26
Geležis	— 5,08
Kalcium	— 3,51
Magnium	— 2,50
Natrium	— 2,28
Kalium	— 2,23
Hydrogenas	— 0,94
Titanas	— 0,30
Angledarys	— 0,21
Chloras	— 0,15
Fosforas	— 0,09
Margancas	— 0,07
Siera	— 0,04
Barium	— 0,03
Azotas	— 0,02

Šių elementų yra 99,99
Visų gi likusių 57 elem. tik 0,01
Viso — 100,00

Iš šių pamatinių elementų, keturi: oxygenas, hydrogenas, chloras ir azotas yra gaziniai; likę gi kieti. Ne apie visus tuos elementus mes kalbėsime, nes ne visi jie lygiai svarbūs.

Oras.

Klaidi chemijos linkmė. Invedimas svarstyklių pabaigoj XVIII amžiaus.

Mes jau šiek tiek susipažinome su eilėmis apsiereiskimų chemiškais vadinamų todėl, kad prie jų iš veikiančių ant vieno kito kunų darosi nauji kunai turinti visai skirtingas ypatybes.

Toki apsiereiskimai nuolat atsisbuva gamtoj be mūsų prisidėjimo; tulus apsiereiskimus žmonės daro su kokiais nors praktiškais merialais, paveikslan: išdega kaltes, ištraukia visokius metalus iš rudos ir tt..

Mėginimus ir tėjimimus besirūšius su chemija žmonės darė jau žiloj senovėj. Bet tie sulyginimai ir tėjimai surinkti į krūvą į vieną mokslą su atsakančiais merialais daug vėliau.

(Toliau bus.)

REIKALAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Perilgai mes nepabaigiamie fusčius darbus. Po pagarsinimui nr. 19 Atskaitos p. D. mifonaičio straipsnio: Ko nori lietuviai socialistai, pastiprė raštai lyg iš maisto, buk jis ką toki sugriovė (ir šitas raštas juk tos pačios veislės. Red.). Tiesa, padarė jis klaidą, bet mes turim suprasti, kad raše savo straipsnį ne suerzinimui visuomenės, bet pagerinimui S. L. A., o kad ir užgavo per klaidą kiek socialistus, bet blogo iš to ne išejo nė vieniems, nė kitiems. Daugumas lietuvių priklausome prie abiejų organizacijų, tad turime ir stengtis greičiau susitaikyti, o ne drabstyti purvais. Jeigu p. D. ir padarė klaidą, tad užteko paaiškinimo vieno, dabar tą patį stengiasi atkurti daugumas net po kelis kartus: jeigu kiekvienas sanarys tą patį norės daryti, tad kelių tūkstančių draugų organo tuščios ir bereikalingos kritikos negalėtų pasibaigti. Kodėl mes nesistengiame vieni kitiems atleisti kaltes? Mes reikalaujame vienybės ir norime sutraukti visą mūsų tautą į vieną kruvą, turime todėl mest neapykantą, o griebtis darbo, tad tik mes atsieksime savo mirę. Jeigu mes tiek butume veikę labai tėvynės, kiek darbo pašvenčiam tuščiame rėksmū, butume jau nuveikę milžiniškus darbus. Musų tautiečiai tol nenustoja polemikų, kol redakcijos nepasako: daugias netalpinsime. Geriaus dirb kime vienybėje labai S. L. A. ir L. S. P. A., o dirbdami iš vien, greičiau susilauksime svarbių vaisių.

J. Vitkaskas.

Broliai Lietuviai, sanariai S. L. A. XXII seimas jau artimas, vertėtų visoms kuopoms užmanymą, paduotą Westvilles 29 kuopos, gerai apsvartyti (manding buvo tilpes nr. 18 S. L. A. atskaitos apie referendum balsavimą) visuomenišką sąnarių rinkimą Susivienijimo viršininkų. Šis užmanymas labai geras ir vertėtų visoms kuopoms pritarti ir įvykdyti kitą metų. Prie visų sąnarių balsavimo arba rinkimų S. L. A. viršininkų, be abejonės, taptų darbštus ir sumanus tėvyniniais išrinkti, jie galėtų daug Susivienijimui naudoti atnešti; dabar išrenka tik tokius, kurie buva seimuose. Toki, jei turi daug pažystamų, arba jeigu suvaziuoja daug delegatų įstos pusės, tai ir išrenka pirmsėdį arba kitą viršininką ir vienas delegatas atidnoda balsu, visos kuopos atsikam kitam, ne tam kam kuopa nori. Aš žinau, kaip buva renkami viršininkai seimuose. Man teko but ant seimo 1894 m. Pittston, Pa. Tasyk daugiausiai delegatų buvo kunigų ir jų šalininkų. Už ką buvo R. prisakyta balsuoti, teip delegatai ir balsavo. Dabar, kaip matyt iš pranešimo B. „Lietuvoj“, suvaziuoja daugiausiai biznierių, kurie turi savo šalininkus, kurie ir klausio, delegatas balsuoja ne už labą Susivienijimo, bet už draugus, nors čia neprivatiskas reikalas bet visuomeniškasis. Gal kam tas išrodo mažmožiū, bet prisizūrejus arčiaus, pasirodys labai svarbiu. Vertėtų pakeisti netikusį rinkimo viršininkų būdą, priderėtų, kad jie būtų renkami balsais kiekvieno sąnario, tasyk pasitaisyti geri ir sumanus išrinkti viršininkais. Dabar kuopos ir sanariai skundžiasi, jog užklansus pirmsėdžio apie Sus. Liet. Am. reikalus, jis atsako,

jog užimtas savo ypatingais reikalais. Toks atsakymas, žinoma, gimdo neuzganėdinimą, riksmą. S. L. A. sanariai nuo viršininkų reikalaujame, kad jie mums tarnautų už dyką, arba už labai mažą algą. Geresniam surėdymui Susivienijimo reikalu, reikėtų kuopoms apsvartyti ir suprasti, kad sunku rasti žmogų, kurs galėtų svarbius kaip S. L. A. reikalai rėdyti už dyką, arba už 100 dol. ant metų, nes čia reikla nemažai darbu pridėti. Ar nebūtų gerai, kad kuopos atrastų koki būdą viršininkams padidinti algas nors iki 25 dol. ant mėnesio, tasyk pirmsėdis ir raštininkas negalėtų užklaustas, atsakyti, kad užimtas savo reikalais ir neturi laiko užsiminti Suv. Liet. Am. reikalais. Man rodosi, viršininkų algas galima būtų tokiu būdu padidinti: sanariai kad mokėtų po 25 centus extra virš dabar mokamų mokesčių, tasyk susidėtų užtektinai pinigų. Draugas B. nr. 5 „Lietuvos“ užmanė apirinti komisiją parupinimui pigaus vazinėjimo tikietų seiman. Tą nesunku atlikti, bet tas dalykas tiesiasi neatliktas iki šiol gal dėlto, kad reikia kelis laiskus daugiau parašyti arba gal šitą reikalą laikome už mažą? Man rodosi pigesni vazinėjima galima išderėti sitokiū būdu: jei 10 delegatų susitartų iš vienos vietos vaziuoti, tai gal gauti pirkti „parti tikieta“, žinoma, gautų vieną tikieta 10 žmonių, sykiu turėtų visi vienas vagone vaziuoti. Ant „parti tikieta“ numuša teip, kad išpuola 2 centai už mylią; kas link pigios kelionės viensiems delegatams, tai teipgi nesunku išderėti, reikia tik žinoti kaip pradėti rupintis; parupinimo darbas prekiau tik kelis doliarus. Reikėtų kuopoms viską apsvartyti. Man rodosi tų 13 centų, ką mokame dabar uždeigimui kaštų S. L. A. neužteks; daug naujų išlaidų atsirastų, jei bandytume užvesti geresnį rėdą, bet prie geresnio rėdo būtų dabar geriau.

Sanarys S. L. A.

A. A. Appanaitis.

Ar tik ne feljetonas.

Nr. 19 atskaitos Sus. Liet. Am. centraliskas sekretorius patalpino tulus klausimus socialistams, kurie buvo paaiškinti ir „Lietuvoj“, Susivienijimo organe. Ant to visi pašaliai suziuro, nekurie net suriko, rodosi kad didysis dvaro kugis užsidedė, rodos kad Damijonaitis ardo namus S. L. A. ir L. S. P. A. Bet kaip matyt, jis dar per mažai plytų išardė, kadangi net tulos kuopos neiscentė, suriko, lyg kad p. Damijonaitis būtų avizas pabėręs. Gerai daro, kad netyli, kaip pasikąstys tuom sykiu, tad kita kartą jų ponai dar daugiau šnipiniū pašers. Rodosi reikėtų pripažinti teisybę rėksniam, nes ir aš už tuos stoju, kur yra didesnis brys ir kur geriau reikia. Taigi man, teisingai sakant, rodosi, kad Damijonaičio garbė užgauta kaip žemaičio skrandis, o p. Damijonaitį ir nenoroms reiklia pabarti, nes jis, vieton avizų, tik pelus pasėjo. Bet rodosi nėra mums reikalo nusigasti ir rėkauti, gal ir iš pely kas nors išdigs.

„Kova“ antai galestauja, kad tuli Chicagos vyrai nemoka feljetonų skaityti. Tas netiesa. Kaip aš žinau, jie visi feljetonus skaito kaip poterius, gal tik nemoka teip suprasti kaip „Kova“. Ir aš juos netikrai suprantu, tik nėra kam manęs pasigailėti. Jeigu tas viskas nuo Zagaro prasidėjo, tai geistina, kad

tuoml ir pasibaigtų, o ne toščias gindais ir polemikomis barškėti ir laikraščius lyg į koki bugną, lyg kad jie neturėtų kuom geresniu užsiminti.

Zagarėlis.

Ko nori tie, kurie garsiai barška.

Paskutiniuose „Lietuvos“ numeruose pasirodė visoki išvadžiojimai, polemikos, peikimai tai L. S. P. A., tai centralisko S. L. A. sekretoriaus J. Damijonaičio ir kitų musų veikėjų. Kagi tie visi besiniekiniojai, polemizantai savo tokius darbus nori nuveikti? Gal jie dirba virš paskirto laiko, dirba daugiau negu pareigos reikalauja? Man rodosi, mes ir be polemikų turime gana darbo, o tuščios polemikos, besiniekinimai ne tik naujos neatgabės, bet gali ir blogus vaisius išduoti. Laikas jau tą kas praėjo, palikti užmiršty, o griebtiesi ko naujo, gal naudingesnio. Kagi gali atnešti naudingo tie besiniekinimai viens kito? Jeigu mes teip elgsimės, tai terp mus ne tik niekada neįvyks vienybė, bet mes nieko svarbesnio nuveikti neįstengsime, nes nieko sujungtoms pajiegoms veikti negalėsime. Iš raštų polemizantų matyt, kad jie nori pasėti smarkesnius, dar didesnius vaidus tarp tautiečių ir L. S. P. A. visis savo išvadžiojimai, kurie labai erzina draugus tai vienos, tai kitos organizacijos, visi tie užsipuldinėjimai erzina ir visuomenę. Juk tie vaidai užgimė dėl vieno žmogaus, kuris čia ne negyvena, tik trumpam laisui atkeliavo. Vienok ir drg. Zagaras, nors dėl jo feljetono užgimė vaidai, dang yra nuveikęs visuomenės labui, daugiau negu mes. Jo feljetone, arba, geriau sakant, satyroj, buvo diktai ir teisybės, reikia tik gerai apsvartyt, ne pykti už nurodymą blogo ir kritika, o tasyk suprasime, ką S. L. A. nuveikė ir ar nuveikė viską, ko visuomenė nuo jo turėjo tiesą reikalauti? Man rodosi, kad jo nuveikti darbai labai menkučiai, o laikas jau itikro ką nors svarbesnio nuveikti. Ir aš priverstas kritikuoti tuos, kurie teip giliai įbrido ir man pritruko kantrybės klausyti išniekinimus socialistų. Jie nėra paskutiniai, jie gal daugiau už kitus nuveikė. Daugumas socialistų yra juk ir sana rias S. L. A. ir jie nuo jo nesisalina. Kasgi dabar tveria naujas kuopas jeigu ne jie, priguli prie abiejų jie organizacijų. Jie visur bando prikaltėti žmonis rašytiesi prie S. L. A., kadangi jie geriau supranta ir tautos reikalus ir suprati mas jų augščiau pakilęs negu paprastų tautiečių. Jie yra, kiek žinau, viršininkais S. L. A. kuopų. Taigi, rodosi, nepriderėtų drabstyti purvais į savo brolius, bet reikia pasistengt su jais susiprasti, sueiti vienybėn, o tasyk daug daugiau nuveiktume negu dabar juos niekindami ir besipiaudami. Jie dirba darbininkų labai. So cializmas yra vienintelė darbininkų organizacija, jis tik gali darbininkus ištraukti iš vargų, juos apsaugoti nuo išnaudotojų.

Aš protestuoju prieš tuos, kurie nori sugriaut terp mus vienybę, kuri dar ką tik pradėjo diegus leisti. Kas davė tiesą knaisinoti užsėtą jau dirvą? Pukui, Eismontui, Damijonaičiai, Astramskui, Tarailai, Povilaikai, Jokubiniui ir jiems panašiesiems! Aš prigiu-

liu į abidvi organizacijas ir daug yra tokių. Gal daugeliui rodosi, kad visų turi but vienodos nuomonės; bet ne teip yra ir teip negal but, vienodos nuomonės butų net vodingos, todėl to niekada ne bus.

Aš jau negaliu žiūrėti tuos vaidus ir besiniekinimus, manau, kad ir daugiau yra teip manančių, kurie man pritaras. Pabaigkite jau tuos nevaisingus vaidus ir užsipuldinėjimus, kurie niekam neatneša nė jokios naudos, erzina vien visuomenę, gaisina redakciją bergždžiais durbais! Argi teip be tvarkos jau yra musų svarbiausia organizacija, kad be pasiklausimo ir pritarimo kitų sanarių kiekvienas veikia savotiskai? Per tai organizacijoj gema tikra anarchija dar blauresnė negu Maskolioj suirimo laike. Tą aš laikau vodingu. Teip trauktiesi negal. Todėl aš protestuoju prieš toki darbą ir niekadus neužtylusiu. Tegul ir kiti ant tokių vodingų darbų atkreipia savo atidą. Stabdyti tuščius vaidus jng pareiža dorų žmonių, nes tušti vaidai kenkia abiem besivaidijančiom partijom. Gar na rašinėjimo ir protestavimų prieš savo draugus, gana pindymų ir erzinių, laikas sueiti į vienybę. Lai prasminga Judosiai bandanti ardyti pradėtą darbą, kurie pakėlė riksmą dėl mažmožio, kurie, kiek turi pajiegų, šaukia: vyrai ant socialistų! Jie mus siūnčia ant Marso! Mes ten nenorime eiti! Man rodosi, dar ten nieks nenueks, o jeigu keno vėlė ir nukeliavo, tas turėjo but geresniu už mus ir jau iš ten negrįž, kadangi, kaip sako, ten žmonės laimingi ir protingesni už mus, todėl terp jų vaidų nėra, o mes be jų nemokame apsieiti, vaidai už mažmožius mums teip reikalingi kaip kasdieninė duona. Be vaidų, asabiskų besiniekinimų mes išnyktume kaip Grigo bites! Marsiečiai, be abejonės, turi ir geras mokytojus, vadovus, organizacijas. Tai mes ten neftikume. Nors ir norėtume, ten mus nepriimtų, jeigu pasilikime toki kiais kaip dabar. Ant galo ir geležinkelis dar nepadirbtas, tai, turbūt, netik drg. Zagaras, bet nieks Susiv. ant Marso negalės nueiti.

Musų laikraščių korespondentai ir protestų ir kitokių erziančių raštų rašėjai daug geriau padarytų vesdami išsiskirsčiusius, nežinančius kur žengti brolius, į vienybę, į kruvą, o ne skirstyti juos, nesėti nesutikimus. Lai prasminga iš musų tarpo visi erzintojai sėjanti vaidus užrogos juos terp mus pasėti! Pameskime tuščius giučius, bet griebkimės vaisingesnio darbo, tasyk tik įstengsime svarbesnius darbus nuveikti. Toki darbai reikalauja gerų ir dorų darbininkų, o ne ardytojų kitų pradėtų darbų. Ardytojų mums ne pritrūks, jie visur turime pakaktinai, kur nepasivėrsi, visur yra persekiotojai ir ardytojai visiems naudą galinčių atgabenti darbų. Ypač mums darbininkams nepriderėtų kovoti su savaisiais, bet reiktų kibtį prie darbo, leiti iš vien, stengtiesi dirbti kuo daugiausiai, statyti musų ateities budavonę, kuriai pamatus jau turime, reikia tik geros medegos tolesniam darbui. Ir tą medegą ne sunku įgyti ir darba toliau vartyti, reikia tik mums viens kitam ranką paduoti, nesipianti tarp savęs; darba greitai pabaigsiame, jeigu visi dirbsime, bet negriausime. Pa-

balge, galėsime džiaugtiesi ir gerėtiesi nuveiktu darbu. Tasyk galėsime žmonis išmintingais sutvėrimais vadintis!

Pov. Zemkus.

Jau trečią kartą atsišaukiu į lietuvišką visuomenę ir sanarius S. L. A. paduodamas apsvartymui klausymą, ar nevertėtų sutverti visai Amerikai, visoms valstijoms vieną lietuvišką pagalbinę draugystę? Į tokią draugystę galėtų prigulėti visi lietuviai ir lietuvaitės be skirtumo pažiūrų ir tikėjimo. Mokėtų 30 ar 25c. kas mėn.; pinigai iš izdo eitų pašelpai susirgusiems sanariams po 5 dol. ar po daugiau. Sanariams daugiau ar mažiau mokėt, su sitvėrus draugystei, galima but nuspręsti. Lietuviai gyvena daugelyj vietų, yra jų mažuose miesteliuose ir ant farmų. Aš manau, kad jiems ne tik butinai reikalinga toki draugystė, bet jeigu susitvertų, jie noriai pristotų, ypač iš tokių vietų, kur dėl kokių nors priežasčių negaliama sulvert vietinę draugystę; kitur yra tik bažnytinės dabojančios žmonių sąjungos, o gal nemažai ten brolių ne katalikų ir laisvesnių požiūrų, kokių bažnytinės draugystės į savo tarpą ne priima. Tai kur dėtis tokiems, kur, jiems, susirgus, pagalbos įsiekoti? Man rodosi, priderėtų pirmiausiai suvienyti musų tautišką draugystę, o tasyk galėtų tvertis kuopos tokios suvienytų draugysčių organizacijos; galėtų prie tos draugystės ir pavieniai su palindijimais prisirašyti.

Todėl meldžiu, broliai tautiečiai, apsvartyt mano užmanymą ir pradėt darbą.

K. P. Šimkūnis.

Korespondentų reikaluose.

Ant patilpusių „Kovo“ ir „Lietuvoj“ rugojimų, jog musų laikraščių korespondencijos netikusios, „Vienybė“, tilpo raštas p. Baltrušaičio su tulais prieštaravimais.

Rašėjas sako, jog užmanymui „Lietuvos“, pakeltam seimui, kiti laikraščiai todėl ne pritarė, kad užmanyme ne buvo programos susivaziavimo. Bet itikro nieks, paduodamas apsvartymui koki nors užmanymą, negali drauge paduoti viso apdirbto programos, kadangi tą paprastai apdirba pritarianti užmanymui. Todėl, reikia manyti, kad ne dėl stokos programos „Lietuvos“ pakelto užmanymo susivaziuoti, arba ir be susivaziavimo kaip nors susitarti musų laikraščių redaktoriams, ne parėmė kiti laikraščiai. Mums rodosi, kad tos pačios priežastys, kurios tasyk nedaleido susitarti musų laikraščių redaktoriams, yra ir dabar ir jas ne lengva prašalinti.

Teisybė, galima būtų ne vieną negerumą prašalinti ir be susitarimo, jeigu mes, taigi laikraščių redakcijos prisilaikytume kokių nors vieno etikių formų, bet pas mus to nėra. Kiekvienas laikraštis turi savo etiką ir gana tankiai su etika kito kovoja. Raštų prieš etiką kovo kio nors laikraščio buvo juk musų laikraščiuose ne mažai. Asabiški užsipuldinėjimai, besikolijojimai nesutinka su laikraščių etika, mes gi to išnalkyti ne įstengsime. Mėgstanti užsipuldinėjimus, asabiški kutenims, jeigu jų kas per daug prikrauja, tai jau gana tankiai rašo ne savo vardu, bet vardu draugijos, mat vis rodosi, kad kas nedaleista pavieniai ypatai,

negali but uždrausta draugijai. Argi mažai buvo nesutinkančių su kokia nors atimka polemikų Susivienijimo reikaluose? Panašiai daro ir kitos draugijos. Jeigu vienas laikraštis tokių raštų nepatalpys, tai kitas, su noru jas priims. Argi mažai tokių dėl kokių nors priežasčių vieno laikraščio atmetusių korespondencijų patilpo kitaime, nors korespondencijos atmetos ne dėl nuomonių, bet arba dėl klaidaus, kartais visai juokingo išmotyvavimo, arba dėl ne sutinkančių su kokia nors etika išvadžiojimų. Taigi pasirodo, kad musų korespondentams truksta ir priderančio supratimo kam reikalingos korespondencijos. Jose tankiausiai truksta to, kas korespondencijose privalo buti, o prikrauta net per daug visai netinkančių dalykų. Jose net per tankiai arba giriamos, arba peikiamos ypotos.

Sanjungos išleidėjų ir raštinių geros, bet umam pagerinimui musų laikraščių jų dar ne pakaks.

Bet reikia manyti, kad ir žmonių bent dalis pradeda suprasti ne gerumas musų laikraščių. Juk, rodos, partija uždraudė „Kovai“ talpinti tuščias polemikas. Tas geras; reiktų tik tą išplatinti ir kituose laikraščiuose, nes dabar tos partijos tuli sanariai pripildo kitus laikraščius tuščiomis polemikomis ir raštais su asabiskais užsipuldinėjimais.

Tose sanlygose, kokiose mes esame čia Amerikoje, lietuviški raštiniukai ne gali išsidirbti. Juk iš tikro raštinių čia mes ne turime ne sutvėrimui sanjungos. Raštiskas pajiegas mes sunaudojame, bet naujų neisdirbame. Ar sanjunga gali tas netikusias sanlygas perkeisti geresnėmis, reikia abejoti.

Iš Valparaiso, Ind.

Dėlko mes prikaltinėjame vaziuoti mokytiš Valparaiso Universitetą?

Istiesų, ne vienas gali ateiti į misij klausymas: dėlko ten mus traukia? Yra juk mokyklų, galima mokyti be keliavimo, be tokių iškaščių?

Teip, yra mokyklų, bet jos neparankios ypatingai lietuviams, norintiems išmokyti angliskai. Neparankios kitos mokyklos lietuviams ir dėlto, kad lietuvių kalba neturi jose lygių su kitomis tiesų. Paveizdan, vamių, lietuvių į Detroitą, ten prigrianta tavo kalba netik bus išjuokta, ne tik pažeminta ir persekiota; ten tavo pravarde „isreviduot“, ne duos pabrėžti savotiškoms raidėms! Vaziuok kitur, ten gal atrasi tą patį.

Valparaiso universitete kitaip yra. Čia netik atskandžiausia vieta išmokyti angliskai, bet sykiu su kitais mokslais, galima išmokyti ir savo prigimtą, lietuvišką kalbą, rašliavą ir daug kitko; lietuvių kalba čia turi lygias tiesas su kitomis kalbomis ir išguldoma kasdien laike mokslo valandų. O kasgi turi labiausiai mums rūpėti, jei ne ta kalba, nuo kurios likimo priguli ir musų likimas? Kokia gi gali buti augštesnė ideja musų mokinių ir norinčių jais pastoti jei ne auklėti lietuviystę, pažinti geriau savo kalbą ir praeitį.

Dėlto tai ragina šios mokyklos studentai-lietuviai kelti į tą, lengvai pasiekiamą ir prilanki visiems vietą. Blogo saviems niekas ne vėly.

Taigi, tėve-lietuvi, jei my-

li tėvynę ir prigimtą kalbą, leiskie savo vaikučius mokytis ten, kur, apart kitų mokslų, gali išsilavinoti ir lietuviškoje kalboje! Nenorekite, kad jie liktų ne jusų!

Motina-lietuve, kurgi padėjai savo dukteris? Kam susėdinai tas lelijas žemę teip nederlingą? Pasodyk vietoje, kad puošty nevieną vietą, bet ir aplinkines! Pasodyk jas derlingoje žemėje, tegul jos ištikrųjų puošia musų tautą! Leiskite savo dukteris į mokyklas, iš kurių lai sugrįžta ne išmokę lietuviškai tautai, ne kreivai žiurincios į jają, bet pilnos meilės tautos darbininkės, pa puošalu Lietuvos!

K. M. L.—ius.

Lietuviškos mokyklos.

Lietuviai turi mokėti tokius pat mokesčius, gyvendami Amerikoje, kaip ir čiaubuviai, o neturi jokios iš to naudos, o čiaubuviai naudojasi visokioms tiesoms, turi mokyklas ir net tulų valstiečių vaikai valstijos kasta mokinasi kareiviškose akademijose bei valstijų universitetuose; mes iš to negalime naudoties, nors esame teip geras valstiečiai kaip ir čiaubuviai, nes per dieną dirbdami, nors vakarais ir turėtume laiką kur nueit pasimokyti, vienok nėra kur, nes mokyklos tiktai dieną atidarytos, o vakarais darbininkui nėra kur nueit ir išmokyti vietinės kalbos. Todėl aš, susitaręs su tulais svetimžemiais (čekais, rusiais ir lenkais) atsiliepiu į musų atstovą Harrisburge, idant jis įneštų bilių užtvirtinimui, kad valstija paskirtų kiek pinigų apvietimui svetimžemių darbininkų, įsteigtų vakarines mokyklas ir duotų valdžios apmokamą mokytojų, kalbanti mokytinių kalbą (t. y. norinčių mokyti). Gavęs to atstovo pritarimą ir užtikrinimą, jog noriai pasistengs pervaryti toki bilių, jis patarė, jog but gerai surinkti kelis tūkstančius svetimžemių parašų ir atsiliept, jog iš tikro tokios mokyklos jiems reikalingos. Todėl aš parengiau tam tikras blankas, išspaudintas lietuviškai ir angliskai, ant kurių kiekvieno miesto bei miestelio Pensylvanijos valstijos svetimžemiai turėtų pasirašyti. Atsiliepiu į lietuvių Pennsylvanijos valstijos, atsišaukite pas mane kuogreičiausiai, reikalaudami tų blankų (įdekit markę prisiuntimui) o aš tuoj prisinsiu. Gavę blankas, surinkite ant kiekvieno popieriaus bent 25 (mažiausiai) parašus ir sugrąžinkit man, teip greit kaip galima, bet nepaskiau kovo 15.

Nereikia, kad pasirašantis būtų ukėsu: jeib svetimžemis atveis gali pasirašyti, dartinis vardu rinkimas nėra dar prašymu mokytojaus, bet vien peticija, kad valstija apmokėtų lešas už mokslą. Kurio antraštas žinojau, pasiunčiau jau blankas, o kitų prašau atsiliept. Informaciją, jei kokios bus reikalingos, suteiksiu lais.

F. J. Gagočis,
Box 1399,
Pittsburg, Pa.

Prancuzijoje, itikro jau tulų skaitlių bažnyčių pasisekė neprigulmingoms padaryti. Bet prigulmingoji kunigija, kaip ir Amerikoje, su pagelba jai atsidavusių žmonių, stengiasi neprigulmingųjų dievmaldystą stabdyti. Paryžių, užlaikymui tvarkos neprigulmingose bažnyčiose, reikėjo šaukti kariūmenę.

Kraujas Nukankintųjų.

PARAŠE HORACE TRAUBES.

Mes gerbiame išaukintąją. Mes neapkenčiame, arba ignoruojame budavotojų. Praeinant gatve pulkui kareivių su švilpynėmis ir barškynėmis, jūs džiaugėtės, jūsų širdis tuomet plakė, kraujas užsidegė ir jūs esate, teip sakant, gerame upe. Bet jeigu praeis pro šalį pulkas darbininkų, tai devyni ar desimtis iš jūsų juoksis iš jų drabužių ir su pasibaurėjimu nukreips veidą šalin. Pulkas kareivių, einančių karan. Pulkas darbininkų, einančių ant straiko. Pirmieji nori išaukinti laisvę. Antrieji nori laisvę iškovoti. Kareivis su kardu yra šventuoju. Straikuojantis darbininkas su kirviu yra prasikaltėlis.

Jūs žiurite su pasibaurėjimu į karės lauką. Ar ne su tuom pačiu pasibaurėjimu žiūrėti į tunelį? Čionai vedama teisinga kova. Kova su akmeniu. Čionai kova be priešo, be besizudyčių. Čionai kova, kurioje netveria brolis prieš brolį ginklo. O betgi ir šita kova reikalauja savo aukų. Ir jūs žiurite į tą, nieko nestydami ir tylėdami. Jūs stovite pas darbavietę be jokio intereso, spangai. Kągi tas reikią? Juk čionai vedama teisinga kova. Čionai vedama kova su gamta už žmonių gerovę. Jūs žiurite į tas iškastas žemėje skyles, o betgi jūsų širdys neplaka. Jūs nueinate į vieną plačiąją gatvę, sutinkate pulką kareivių, ir jūsų širdis pradeda plakti, jūsų kraujas virti, jūs apima kariški jausmai. Kągi tas reikią? Pas jus yra vyrų, užmušęs kitą žmogų — karžygį. Bet žmogus, kuris pats savę maitina ir savo gyvastį aukauja — vergu.

Kareivis užmuša žmonis. Jūs mokate jam už gautas žaizdas karėje, už jo myrį mokate jam pensiją. Jūs daugiau jis žmonių užmušęs, juo geriau jam plėšimai nusisekė, juo daugiau jam mokate pensijos, juo geriau skamba jo vardas, jo darbai. Darbininkas dirba naudai žmonių, jos palaikymui. Jūs praeikiate jo žaizdas. Jūs ignoruojate jo myrį. Jo jo šeima nezauna pensijos; ji turi eiti elgetauti. Jeigu gi jo mirtis atsitiko maždaug dramatiškai, tai patalpinatė jo špaltose laikraščių po atgalviu: „Dėkims vyrų negyvų“. Kareivio šeima prisimalduoja valdžios kasoj. Darbininko gi šeima — neturtėlių namuose. Taigi, teip toli siekia tiesos. Vienok tos tiesos siekia dar ir atgal. Jos nusilenkia prieš viduramžius prietarus. Jeigu gi tiesa iš tikrųjų būtų tiesa, tai prieš tuos žmonis nusilptomėte ko pures. Tie žmonės nusileidžia kantriai į duobę, kad dirbtų savo pavojingą darbą. Jūs turėtumėte juos guodoti. Jūs purvinos rankos ir nendrę drabužiai turėtų būti jūsų akys. Jūs turėtumėte jiems už jų darbą su geriausiais norais užmokėti, su džiaugsmu, kiekvieną centą. O tą jūs padarytumėte tikrai, jeigu tiesos ištikrų būtų tiesomis.

Šitie nukankintieji yra iš tiesų nukankintaisiais. Jūsų nukankinimai nėra tuščių pasigyrimų. Jie nieko neprivalo laukti už savo nukankinimą. Net ne mandagių žodžių nuo darbdavių. Yra tai nukankinimai, apie kuriuos nieko nemini istorija. Yra tai nukankinimai,

kurie turi užganėdinti patį save. Negauna užtai nė jokių garbės arba paguodojimo ženklų, neužsielpo medalių.

Oficiališkas garbės išrodymas žmonių priklauso vien oficiališkai nukankinamiesiems. Kareivis pasirodo salionuose, parlamentų rūmuose, apsi-karstęs garbės ženklais, medaliais ir žymėmis. Darbininkas gi eina trumpiausiais keliais ir greičiausiais žingsniais užmirštini.

Jūs gerbiate savo kareivius, darote juos dievais, bet darbininkus, tikrus gyvenimo karžygius, nustumiate į tamsą, į užmirštį.

Tuli žmonės miršta, kad jų galėtumėte gyventi. Tuli miršta ant kartuvių. Kiti ant kryžiaus. Kiti ant karės lauko. Kiti tuneliuose. Kodėlgi negali būti tunelis tie pat šventas kaip ir kryžius? Darbininkas mirė paprastai, gerbtinai; jis tapo po uola užmuštas. Žmonės ištraukė jį ant viršaus. Jo išblyškę, bet ramus, veidas. Jūsų milijoninis miestas nesulaukys barškiančiam eijime, kad pamatyti šitą nepažįstamą veidą. O betgi šitas nežinomas išgelbėjęs jūsų miestą. Jeigu gi nebūtų jo buvę, negalėtumėte ne jį šiądien gyventi. Šiame užmūšame, nežinoma yra visa darbininkų luoma nesijudiname stovyje. Išeikite visi iš savo bažnyčių ir melskitės čionai. Palikite savo tikėjimą. Čionai yra tikėjimo pakaktinai. Melskitės čionai. Čionai yra religijos pakaktinai.

J. Ilg.

Kas tas vidurinis priešas?

Kuomet pasibaigė su japonais karė, ir japonai apgalėjo rusus ir išvarė juos iš Mandžurijos ir Korėjos, rodosi, vertėjo jau pasibaigti karė, pasibaigti bereikalingam kraujo praliejimui, bet kur tau! Pasibaigė karė su japonais, prasidėjo karė su saviškiais. Na, kad japonai buvo priešai, su tuo šiaip teip galima sutikti, bet su tik su tuo, kad tie patys darbininkai, valstiečiai, iš kurių paeina kareiviai — priešai, ir kuriuos reikia šaut, mušt, suimt, kišt kalėjiman, čia jau sunku suprasti kareiviui ir jis pradeda savaip protauti, bet protaut jam ilgai negalima: oficeris, pulkininkas liepia šaut į žmones — ir jis šauna. Lieposi kraujas Mandžurijos tirlaukiuose, dabar liejasi kraujas namie. Keno kraujas! Protas atsakys, kad nekaltų žmonių, trokštančių laisvės ir duonos, — valdžia atsakys ir kareivini paaiškis, kad jie užmušinėja, naikina „vidurinį priešą“, „miatėzniką“. Bet kas tie „viduriniai priešai“? Valdžia paaiškis kareiviui, kad studentai, daktarai, mokytojai, darbininkai, žydai — „viduriniai priešai“.

Jeigu koks studentas sugalvojo pasakoti tamsiems žmoneliams apie jų vargus, bėdas, nelaimes, apie tai, kaip juos skriaudžia visoki valdininkai, pradėdant nuo mažiausių, baigiant augščiausiais. Papasakos apie tai, kad žmonės savo sunkiu darbu užlaiko minias isprau-ninkų, pristavų, sudeda jiems tukstantines algas, o užtai jie nė ačiū nesako jiems ir da, kaip imanydami, skriaudžia. Žinoma, valdžiai nesmagu klausyt tokių kalbų, jį pyksta ant studento, kad jis taip kalba — ir vadiną jį „vidurinį priešą“, ar dandčių pamatą sosto ir tt. Ir kurgi! Visą teisybę apie ją pasakoja

Daktarai teipgi. Teisybė, kai kurie, iš jų tik žmonės gydo, tik receptus rašo ir vaistus duoda ligoniams, o apie kitą, nors patį ir suprantą, bijo kalbėti. O kiti valstietį gydys, gydys ir supras, kad ne receptai ir vaistai jam reikalingi, bet žemė ir duona ir ima jam pasakot apie viską gryną teisybę, užkeno pinigų visoki „ponai“ puikiai gyvena ir ant ko eina jų sudėti mokesčiai. Pas valdžią ir pas ponus visko pilna, o valstietis iš bado miršta. Valstietis, visos valstijos penėtejas, yra ryškėmis plakamas, kalėjime pu-domas. Štai ir papasakos tą gydytojas vienam valstiečiui, tas kitam, kiti trečiam ir tt. Valdžia ir peikia daktarą, ir išėina, anot jos, daktaras — priešas: viską išpasakoj apie ją tamsiems žmonėms.

Arba štai mokytojas. Žinoma, visokių atsiranda mokytojų, yra ir tokių, ką ir prasižiot bijo apie blogus valdžios darbus, bet yra ir tokių, ką viską papasakos, kaip kiti žmonės gyvena, kaip pagerinti savo būvį.

Prieg tam dar ir kunigas vis mokina valstietį: „dirbk!“ O valstietis jau ir teip dirba, be jo pusbadžiai gyvena. Pasiskųsi kunigėliui, kad dirbi, bet vis nieko neturi, jis tau tuoj atsakys: „Dievas tave, vaikeli, baudžia, kęsk!“ Kodėlgi Dievas isprauninkų, pristavų ir kitų valdininkų nebaudžia? Argi valstietis už visus kalčiausias? „Už tai po smert dangų, vaikeli, Dievas tave apdovanos“ — pasakys „geras“ kunigėlis.

Na, mokytojas, daktaras studentas, tartum, kaip ir ponai — lengva valstiečiui apsigaut. Bet kaipgi tas pats valstietis-darbininkas pasidars „vidurinį priešą“ — tą tai jau sunku suprasti.

Ir vėl, sako, žydai teipogi priešai: jie, girdi, Kristų nukryžiuvojo. Teip tai teip. Tik tai kas Kristų nukryžiuvojo, ar žydai, ar žydų valdžia? Pas žydus telpo gi buvo valdžia — visoki muitininkai ir farizenai, nepatiko jiems Kristaus mokslas, todėl jie ir nukryžiuvojo jį. Ir kaipgi! Mokino jis, kad visi žmonės lygūs, kad netur but nė turtelių, nė vargdienių, kad viskas turi but visų, kad jokios valdžios nereikia, užtai kad patys žmonės sau valdžia, užtai nepatiko žydų valdžiai Kristus.

Sako, žydai žmonės skriaudžia, apsuka, prigaudinėja. O mūsų žmonės katalikai-pirkkliai ar neprigaudinėja, neapsuka. Iš mūsų katalikų daugiausia vagių. Žydai dar labiau už mus suspausti varguose ir valdžios prislėgti, užtai jie ankščiau susiprato, ankščiau pradėjo už laisvę kovot, per tai jų valdžia neapkenčia ir visokiais būdais žudo juos: taisyko „pogromus“, užleidžia ant neturtelių žydėlių juodašimčių gaujas, degina, naikina jų paskutinį turtą. Žydai narsiau už kitus rečia, kad valdžia juos skriaudžia, narsiau kovoja prieš ją — už tai jie esą „viduriniai priešai“, užtai reikią jie mušt ir žudyti!...

Ir kareiviai apkvaltinti, valdžios savotiškai išmustruoti, naikina „vidurinį priešą“, kurie valstiečiai žemės reikalauja, kurie nori, kad teisybė būtų; muša, plaką „priešus“ tik ne savo, bet — valdžios priešus, nes jie ir kareiviams reikalauja gerovės gyvenimo ir visokių palengvinimų. Reikia gerai suprast, kas ir kam yra priešas ir prieš ką reikia kovot. Kas gera valdžiai, tas bloga valstiečiui darbininkui ir at-

bulai. Gerai tą turi įsidėti galvą valstietis ir darbininkas.

Pranas Siulelis.
(Iš „L. U.“)

Nepasidukojim lenkoma-nams.

Perskačiui 7 nr. „Saulės“ straipsnį P. Bačkaučeko („Saulės“ išleistojo), apie Savalkų gub. lietuvius. P. Bačkaučkas sako: „Lietuviai Suvalkų gub. dabar atvėso nuo karščio. Mat buvo užsimanę prisiskirti prie Kauno gubernijos, prigulėt prie vienos lietuviškos karalystės. O kudiškai!“

Toliau P. B. sako: „Lietuviai Suvalkų gub. negali rugoti ant „lenkų“, nes jų (Suvalkų gub. lietuvių) ne lenkino, dar lietuvių gavo!“

Kokių būdų! Kaip lenkai gaivino lietuvių Suvalkų gub. (arba ir visoje Lietuvoje) tą, man rodos, jau ir ant kalno su „botagu“ mosuojantis supranta.

Toliau P. B. sako: „tegu su tuom savo užmanymu pasilaikna, kad po laiko nesigraudytų. Geresni lenkai negu gudai! Ką P. B. vadina „Gudais“? Ar Kauno gub. lietuvių? (Gudais lietuviai vadina rytinius savo kaimynus — baltgudius ir maskolius. Red.)

As Suvalkų gub. lietuvis atsisaukiu į jus, draugai Suvalkiečiai. Neklausykime lenkomanų Bačkaučeko, ir kitiokių, nepasidukojim lenkų bangams! Ar jau užmiršote paskutines skerdynes Kalvarijoje! Protestuokite prieš užmanymą (kokį? Red.) lenkomanų, nes „braciškai“ nori mus retėžiais apkalti. As, kaip Suvalkų gub. lietuvis, protestuoju prieš Bačkaučeko plepėjimus, ir reikalauju juos atsaukti (tai į „Saulę“ su reikalavimu priderėjo ir kreiptis. Red.). Lai gyvuoja visa neprigulminga Lietuva su seimu Vilniuje.

J. Stasiulevičius.

Pranešimas visuomenei.

Draugijos „Saulė“ valdyba laiko už garbę pranešti visuomenei, jog nuo 1-mos šių metų vasario mėn.-d. Kaune taps įkurti privatiški pedagogiški kursai. Įsteigiamųjų pedagogiškų kursų tikslas — ruošti mokytojus Lietuvos liaudies mokykloms.

Į kursus bus priimamos katalikiskio tikėjimo, lietuviškos kilmės abiejų lyčių ypatos.

Norintieji įstoti į tuos kursus privalo būti išjęję mokslo, maždaug lig 4 klasių gimnazijos bei 3 kl. miestinės mokyklos programos. Teip pat reikia atsivežti, jeigu kas turi, mokslo laipsnio liudyjimą. (Apsigyvenimui reikalingas „pasportas“.) Įstojusius į kursus apsimą vietinis liautis mokytojų ratelis priuoski prie kvotino (egzaminų dienai). Geriau prisiruosieji galės ir ankščiau minto laiko eiti prie kvotimo.

Kursuose bus išguldomi šie dalykai: 1. Tikėjimas, 2. Pedagogiška praktika, 3. Rusų kalba, 4. Lietuvių kalba, 5. Matematika, 6. Aritmetika, 7. Rusų ir lietuvių kalbų metodika, 8. Gamtos mokslas, 9. Rusijos ir Lietuvos geografija, 10. Rusijos ir Lietuvos istorija, 11. Pailimas ir gražiausiasis ir 12. Giedojimas.

Ruosimas kiekvienam bus veltui, nes už išguldymą dalykų mokytojus užmokės draugijos „Saulė“ valdyba.

Apart to, „Saulės“ valdyba rupinsis palengvinti lankantiems kursų pragyveni-

mos sąlygas, o merginoms, kurios norės, valdyba pasistengs parupinti kambarį ir užlaikymą už 15 rub. mėnesiui.

Visi kandidatai bus po valdybos priegloba. Atvykus Kaunan, reikia kreiptis į draugijos „Saulė“ valdybą: parankiausiai patirti šiuo adresu: Kijevo gat., namas Malinskio nr. 11-20, butas 6.

Taigi kviečiame merginas ir vaikus, norinčius darbuotis Tėvynės labui ant pedagogiškos dirvos, pasiekubinti pributi Kaunan viršpažymėtam laike ant kursų pradžios.

Turime viltį, jog prie šito visuomenės naudai darbo prisidės savo aukomis visi, kuriems rūpi mūsų tautos apšvietimo reikalai.

Draugijos „Saulė“ Valdyba.
„V. Z.“

Liskavos parapijonai Amerikiečiai!

As vienas iš jūsų tarpo, atsisaukiu į jus visus, Liskavos parapijonius, pasitikėdamas atrasti daugiau pritarėjų, užmanydamas nuveikti nors vieną svarbų darbą. Ar negalėtume mes čia surinkti nors kiek aukų ir surinktus pinigus pasiųsti tiesiog į Lietuvą į laikraščių redakcijas, geriausiai į Vilnių, į „Naujos Gadynės“ (jau neisina; jos vietoj, tos pačios pakraipos pradėjo išsidinėti laikraštis „Skardas“. Red.) ar „Vilniaus Žinių“ redakcijas („Vilniaus Žinių“ pavirto į klerikaliską laikraštį. Red.), priduo tiems surašę, į kokį kaimą kiek siųsti atgempliori, žinoma, pagal kaimo didumą. Jeigu mes daugiau aukų surinktume, tai galima but net knygynėliai įsteigti nors didesniuose kaimuose. Mūsų čia juk ne mažas būrelis iš vienos parapijos. Pasidarbaukime visi, kaip galėdami, o greitai ir lengvai nuveiksime šį šventą darbą: suteiksime šviesą mūsų tėvams ir motinoms, broliams ir seserims. Atsiminkime, kaip mes jau visi su noru aukavom padalinimui Liskavos bažnytelės, sudėjom nemažai aukų. Taigi broliai ir seselės, nepasigailėkime keleto centų ar dolerių apšvietimui mūsų brolių ir seserų tėvynėje. Aukų rinkimui parankiausiai but išrinkti kolektočius ir kiekvienam miestelyje rinkti aukas. Paskui kolektočiai turėtų susisiegti su kitų miestų kolektočiais ir padaryt visuotiną sutarimą.

K. P. Šimkonis.
Box 671. Turners Falls, Mas.
Talpiname šitą užmanymą, nors jis, ypač dabar, neišrodo mums telp labai svarbiu, o gali but ir negeistinu. Lietuvos kaimiečių apšvietimas yra svarbiu, bet mums rodosi, dabar yra ne kokios atskiros parapijos, bet visos Lietuvos daug svarbesni reikalai, koturus reikia pirmiau aprupinti negu reikalus kokios nors parapijos. P. S. užmano rinkti aukas, jų rinkimui išrinkti kolektočius ir toms aukoms apšvietimui reikalus kaimiečių Liskavos parapijos. Bet kuomet Liskavos parapija geresnė už parapijas: Sierijų, Lazdijų, Druskininkų ir kitas Lietuvos? Jeigu ir kitos parapijos darytų tą patį, tai jau apie rinkimą aukų daug svarbesniems reikalams, kaip antai palaikymui revoliucijos, negulėtų but ne kalbos. Amerikos lietuviai turėtų dėti aukas atskirų parapijų reikalams, o viešiesiems reikalams visos Lietuvos, taigi daug svarbesniems, jų nelekty. Nieks nepeiktų p. Šimkonio, jeigu jis tarpe savo pažastamų ir Liskaviškių rinktų aukas privatiškai, bet nega-

lima pagirti, kada jis savo užmanymą daro viešai, garsina per laikraštį, nes tas kenka rinkimui aukų revoliucijai. Matyt jis savo užmanymą pakėlė neapsvaistęs gerai pasekmių. Red.

Pagermonio valsč., Suvalkų gub.

(Ištrauka iš laiško).

Žiema vidutinė, sniego ne daugiausia, keliai geri, tikslai žmonės labai nesmagus, savarginti budeliškos caro valdžios, ypač jaunūmenė, jauniejie berniečiai labai suvarginti, sukimšti į kalėjimus. Žiurint, liudna darosi, teip baisiai kankinami mūsų jaunieji berniečiai. Lietuvos jaunūmenė puva kalėjimuose, alkinama. Negalime nė aprašyti, truksta žodžių perstatymui paveiklo kankinių Rosijos kalėjimuose. Kaliniai Rosijos kalėjimuose, tame ir mūsų jaunūmenė, pavergta, jiems atimtos visos tiesos, jie atskirti nuo mylimiausių ypatų: tėvų, brolių, seserų, draugų; nevalia jiems pasimatyt ar pasikalbėti, politiškams kaliniams viskas užginta, jie turi užsiganėdinti stotoms kalėjimo sienoms, ir kvėpuoti pašvinkusiu kalėjimo oru. Broliai ir sesutės, gyvenanti Amerikoje, gelbėkit ir šelpkite kalinius, padėkite mums numesti budelių jungą ir išliuosuoti mūsų jaunūmenę iš priespaudos ir nelaisvės retėjų, kuriuose kankina niekam neprasikaltusius.

Dabar valdžia rengia naują dumą iš neva žmonių atstovų, stengiasi apdumti akis žmonėms, suvilioti, atstumti nuo tikrų reikalavimų. Perituose metuose socialdemokratų, prakalbose ir atsisaukimuose liepė gyventojams nemokėti mokesčių valdžiai, neleisti jaunūmenės karumenen, bet tas socialdemokratų rodas gyventojai praleido juokais ir juos užtai paniekino. Susipras nesubrendėliai negėrai padarę, paniekindami savo brolius teisybę skelbiančius. Socialdemokratų darbai nesiliauja, įtekmė jų terp darbo žmonių auga ir viršus bus socialdemokratų, nes jie įleiko tikros teisybės, nori ją iškovoti žmonėms. Kas juos niekina, tie patys bus paniekinti. Ponai ir valdžios budeliai nori uždaryti burną žmonėms įieskantiems teisybės, visai persekioja, kemsą į kalėjimus, išvaiko iš Lietuvos jaunūmenę, katruos pagriebia, kalėjimuose sukemša. Daugelis užsienin išbėgo, kiti pagrižta atgal, tuos suima, sumuša, ką randa, atima, užmetinėja visokias nebutas kaltes ir be jokio tirinėjimo kemsą į kalėjimą.

Tai tokios naujienos Lietuvos. Nors teip baisiai persekioja valdžia žmonis, bet supratimas jų kyla vis labiau. Dvarų ir sodžių darbininkai vienijas, drutina spēkas prieš savo skriaudė, jus kankintojus. Mums rodosi, kad budelių valdžia Lietuvos ir visoj Rosijos viešpatystėj neilgai skriaus ir lies kraują nekaltų žmonių, trokštančių teisybės, kurios dabar Rosioj nėra.

Tėvas.

Pasiteisinimas.
„Lietuvos“ 6 num. p. Mylintis Dorą, kiek galėdamas, stengėsi užmesti man, buk as melagingai esu aprašęs 4 num. „Lietuvos“ prakalbas, laikytas 13 d. sausio. Nebūtų reikalo atskinėti p. M. D., nes jau nieks jo geriaus neiskritikuos kaip jis pats savę.

Bet kadangi „Lietuvos“ redakcija, taisydama mano raštą, teip pertaisė, kad kas vos jį pažinau, ir dar pridėjo, ko aš visai nebuvau minėjęs, kaip ve: „policistas pradėjo šaukti policistai“. Mano visai ne teip buvo rašyta, nes teip ne buvo (raštas buvo tik pertaisytas, bet ne perrašytas, o tokios redakcija neturi nė vietos ne esančius pridėjimus daryti. Matyt korespondentas parašė tą ką norėjo, arba parašė nesuprantamai. Rd.)

Mano buvo rašyta teip: „policistas pradėjo neramiusius lauk, bet ir tas negelbėjo, reikėjo šaukti policistai“. Mano visai ne teip buvo rašyta, nes teip ne buvo (raštas buvo tik pertaisytas, bet ne perrašytas, o tokios redakcija neturi nė vietos ne esančius pridėjimus daryti. Matyt korespondentas parašė tą ką norėjo, arba parašė nesuprantamai. Rd.)

Mano buvo rašyta teip: „policistas pradėjo neramiusius lauk, bet ir tas negelbėjo, reikėjo šaukti policistai“. Mano visai ne teip buvo rašyta, nes teip ne buvo (raštas buvo tik pertaisytas, bet ne perrašytas, o tokios redakcija neturi nė vietos ne esančius pridėjimus daryti. Matyt korespondentas parašė tą ką norėjo, arba parašė nesuprantamai. Rd.)

Mano buvo tik trumpa ištrauka minėtų prakalbų paminėta, keli žodžiai p. Griniaus iškaltumo, bet tas, tur but, pasirodė abejotinu budeliu, tai likosi išbraukta. Klausiu p. M. D., kame jis atranda mano pasididžiavimą? Ar tame, kad buvo pasaukta ant kritikos, o as atsiliepiu, kritikuodamas p. Griniu, o rasi-tame, kad minėtas prakalbas nors pavirsutiniai aprašiau. As nepeikisiu prakalbų laikytų 10 vasario p. Grigaičio, nes nėra ką peikti, tik pagyrimo vertos.

Darbų yra čia užtekintai visiems, o katras iš mudviejų daugiau nuveikė, tą pasakyti sunku, nes as nežinau, kas esate. Piktumas, kiek as suprantu, pagimdė korespondencijos tilpusios „Lietuvos“ ir „D. Viltį“, bet ką as tame kaltas? As turėjau rašyti teip, kaip buvo kalbėta, o ar galėjau kitaip daryti?

A. J. Povilaika.

NAUJI RAŠTAI.

Dilgėlių Žiedai. Do-vanėlė „Dilgėlių“ skaitytojams. Philadelphia, Pa. 1907 m. 81 psl.

Telpa čia trys satyriški vaizdeliai: Gyvačių Draugijoj, parašyta I. B. iš B. Podelis, parašyta Janušo Korčako, iš lenkiško versta. Nelaimingasis Kryžius. V. ras. Vaizdeliai parinkti, skaitosi gerai ir lengvi

Patėmijimas.

Nr. 50 „Lietuvos“ (pereitę metų) tilpo korespondencija iš Worcester, po kuria pasirašė Viznis. Jis rašė apie Petro Armino Lietuvišką Teatrą 1 d. gruodžio, kad mišna draugystė turėjo priešų ypač tarp lietuvių biznierių. Dabar jie manę visai niekina už tą korespondenciją ir žada pamokyti korespondencijas rašyt. Todėl čia patėmiju Worcesterio lietuviams ir biznieriams, kad tą korespondenciją ne aš rašiau bet kitas su tokia jau pravarde kaip ir manoji. Bet toji korespondencija viskas aprašyta teisingai, ką aš patvirtinu.

Ad. J. Viznis.

IŠ VISUR.

Maskoliškas randas pareikavo nuo Šveicarijos valdžių išdavimo trijų Kaukazo gruzinų, kuriuos apskundė už paėmimą iš rando kasos 1 milijono rublių. Šveicarijos sudas vienok atmetė maskolišką rando reikalavimą, kadangi sude tapo darodaty, jog paliepimas ištuštinti kasą buvo išduotas gruzinų politiškos partijos, taigi sumity gruzinų nusidėjimas buvo politiškas; politiški gi nusi. deklariuoti kitos viešpatystės neprivalo išdavinti.

Katalikų partijos laikraščiai Vokietijoje pagarsino laiškus kancelieriaus Buelow, iš kurių matyti, jog randas davė net pinigų sau pralankoms partijoms uždengimui rinkimo parlamento pasiuntinių išlaikų. Gal dėl tų pinigų dar parlamento pasiuntiniai išvyks koki rando partijos atstovą iš savo tarpo. Europoj mat ne laiko parlamente ten papirkimais patekusiu. Amerikoj yra kitaip. Už pagarsinimą kancelieriaus laišku, rodančių nedorą jo pasielgimą, randas apskundė į sudą laikraštį „Bayer. Kurier“. Tai mat Vokietijoje negalima išrodinti nedorus valdančių kraštų ypatų darbus. Vokietija mat tame mažai kuom skiriasi nuo Maskolijos.

Jeneralas Kuropatkin, išleido 3 tomus aprašymo kareis su Japonija, kur aprašytos prieštastys nepasisekimų. Randas konfiskavo išleidimą, bet visgi išliko keli šimtai exemplorių, kurie pateko į nepasauktų rankas. Kuropatkin aprašo, jog maskoliškų kariuomenė ne buvo tvarkos, jeneralai pats nežinojo ką daryti, kareiviai be noro ejo į mušius, kadangi negalėjo suprasti prieštastų užduoties karės.

Londono, keli šimtai moterų reikalaujančių politiškių tiesų, 13 d. vasario stengėsi įsiveržti į parlamento susirinkimą, bet rado duris uždarytas ir prie parlamento raitus ir paslaptus policistus. Užgimę muštinės, drusdėni už moteris policistai dangėli jų parstumę purvian.

Buvusio Maskolijos ministrų perdėtinio Wittes namuose rado pamesti dvi pragariški mašini. Mena, jog tas prietaisas padėjo revoliucionierių partijai. Bet Wittes, savo veidmainiavimais užsitraukė piktumą ir kitų.

Maskolijoje, Bachmuto užsidedę anglių kastyne. Iš užsidedę 40 užtroškusių olių ištrankę, bet yra olose

Berlyne iš viešos mokyklos likosi išvytas mokiny, sunus socialisto parlamento pasiuntinio Hoffmano užtai, kad jis nebuvo apvaikšiojime parengtame dienoj ciecoriaus gimimo.

Vokietijoje, veikt visur policija dabar daro kratas pas jai žinomas socialistus. Jieško mat revoliucijinių raštų. Suareštavo jau tris anarchistus. Juos skundžia už platinimą revoliucijinės dvasios tarp kareivių.

Ant Filipinų salų, Negros provincijoje, pasikėlė čiabuviai Palajanai išdegino du miestus ir užmušė du konstabelių; prapuolė du amerikoni mokytojai, su kuriais nežinia, kas atsitiko.

Iš paskutinio gyventojų suskaitymo Italijoje matyti, kad dėl didelės išeivystės, gyventojų skaitlius eina mažyn. Iki šiol randas lengvino išeivystę, bet dabar rengiasi išleisti padavijimus jį apsunkefinčius.

Egipto pakrantėse, ant turkiško transportinio laivo susibuntavo dalis vežamųjų kareivių; 300 kareivių šoko nuo laivo į jūrą. 10 kareivių arba prigėrė, arba tapo nušautų neprisidėjusių prie maisto kareivių, kiti gi prisigriebė kranto ir pabėgo.

15 d. vasario, mieste Bologna, Italijoje, pasimirė pagarsėjęs ne tik savo tėvynės, itališkas raštininkas Geosne Carducci. Carducci pereituose metuose apturėjo už savo raštus dovaną iš Nobelio užrašo.

Netoli Penarth susimūšė garlaivys „Helios“ su garlaiviu „Orunda“. Paskutinis garlaivys paskendo. Prigėrė prie to 14 ypatų.

Redakcijos atsakymai.

SENAI NEW BRITANIEČIAI. Tai vis mažmočiai, ne verti minėjimo. Kunigai keikia nuo seniai viską, kas jiems nepatinka; tai jau ne naujiena, žmonės net nusibodo skaityti. Laikraščiai negali cenzuruoti ir prižiūrėti kiekvieną pamokslą žodį.

KRINKUČIAI BALTIMORĖJ. Tai mažmočiai, mažai ką apneigiant. Ar jau lietuvių gyvenime nėra nieko svarbesnio, iš tikro verto laikraštį pagarsinti?

J. DUNENČIAI. Tai privati dalykai, kokiais laikraščiai neužsiima. Negerai jeigu kunigas liepia nelaikyti kokio „parmazono“, bet ką laikraštis gali padaryti? Geriausiai persikelti ten, kur parmazonų nesibijo.

APGARSINIMAI.

Ant išrandavojimo geras storas po nr. 928 83rd street, prie pat lietuviškos bažnyčios. Dasižinokite „Lietuvos“ redakcijoj.

Geri laikai.

Kągi mes vadiname gerais laikais? Didumėn visų žmonių mano, kad geri laikai reiškia: gavimą geros mokes ties, turėjimą pasekmę užsiėmimo, žodžiu sakant, turėjimą daug pinigų. Jeigu gi vienok geresnė atyda atkreipsime, tai pamatysime, kad pinigai, lengviau išleidžiami; kada turime daugiau pinigų tada įsiekome visokių pasi linksminimų; tuomet nepaliesime ant savo sveikatos, o ji buva gana tankiai ligos už

puolama. Žmonės, su išminčia visada padeda į šalį kiek savo užpelno ir tokiu būdu nesunaudoja visą savo sveikatą. Jeigu gi užpultų juos liga, tada jie tuojuos turėtų vartoti Trinerio Amerikoniškąjį Elikasrą Karčiojo Vynokuris greitai sustabdyt ligos apsiereikšimus ir nedaleis ligai išsiplatinti. Net ir tuomet reikėtų vartoti tą vaistą, kada jaučiamės visai sveikais, idant tokiu būdu palaikyti savo sveikatą ir energiją. Šitas vaistas, sutaisytas iš grynų žolelių ir neturintis jokių alkoholinių medžių, yra geriausias gydymas nuo visokių skilvių nesveikumo, net ir nuo tų, kurie yra užsisenėję. Žmonės, kuriems reikalingas geras skilvis, gera gromuliojimo organų sistema, apetitas ir gera išveizda, turi be atidėjimo vartoti šitą gyduolę. Gaunama aptiekose.

JOS. Triner

799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

PAJIESKOJIMAI.

Pajieskau savo draugą Isidorius Muraušio, Kauno gub., Raseinių pav., Viciu des parapij., Gipskizkiu kaimo. 3 metai atgal gyveno Philadelphiaje. Turis labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: Stasis Vagonis, Box 320, Westville, Ill.

Pajieskau savo brolį Juoz. Gillaus, Zagarės miestelė. Apie 10 metų kaip Amerikoje. Pirmiau gyveno Chicagoje ant Canal st. Prieš Naujus Metus išvažiavo iš Chicago. Esu neseniai atvažiavęs iš Lietuvos ir norėčiau su juo pasimatyti. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: Antanas Gillis, 675 S. Union st., Chicago, Ill.

Pajieskau Jono Martiniaus, kriaučiū, Kauno gub., Telšiu pav., Kulu parapij., Pažvelio sodžiaus. Apie 18 metų kaip Amerikoje. Turis pas jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: Frank Venkus, P.O. Box 26, Ledy Smith, B.C. Canada.

Pajieskau savo vyro Antano Arlauskio, Suvalkų gub., jau metai kaip nuo manęs prasislavinio. Turis sulipustus kojų pirštus ir išsiskolui sprandakauli. Juodbruvis veidas, bet gražus. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: Ona Arlauskienė, 1330 Wood st., Philadelphia, Pa.

Pajieskau savo tikro dėdės Jono Jakucio, Suvalkų gub., Naumiesčio pav., Kriukų valsčiaus, Patasiukų kaimo. Apie 18 metų kaip Amerikoje. 7 metai atgal gyveno New York valstijoje. Jis pats ar kas kitas, teikis duoti žiną ant adreso: Antanas Bacevyčia, 10 Dean st., Chicago, Ill.

Pajieskau savo brolį, Juozapą Tarvalnio, Kauno gubernijos, Telšiu pav., o. Alsedžių valsties, Eldintai o.ų sodžiaus. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: Simonas Tarvalnis, 467 Orange st., Kenosha, Wis.

Pajieskau Hipolitą Palcausko, Kauno gub., Panevėžio pav., Pakruojų vol., grafo Tiszkevičiaus mizsko perditinis, Lancio sunus, lenkiskas kilmės. Kalba lietuviškai, lenkiskai ir maskoliškai. Vidutinio ūgio, apie 35 metų amžiaus; augina barzdą; valnamazis; pažvelgęs, 3 metai kaip Amerikoje. Girdėjau, kad gyvena Baltimorė, Md. Jis pats ar kas kitas, teikis duoti žiną ant adreso: A. Rooces, 52 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

Pajieskau savo pusbrolio, Vincento Kubalzo, Kauno gub., Zvengių parapijos, Goralių kaimo. 7 metai kaip Amerikoje, pirmiau gyveno Pittsburgje. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: Marijona Klimaziute, po vyru Macziukevičienė, 34 Railroad Ave., Bridgeport, Conn.

Pajieskau savo draugą, Leoną Jekubauko, Kauno gub., Raseinių pav., Jirkalnių par. 1899 metuose išvažiavo iš Lietuvos ir pribuvo į Kimondę, Ill. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: Stan. Ivanaukas, Box 123, Minersville, Pa.

Pajieskau savo draugą Nikodėmą Rimkū, Kauno gub., Raseinių pav., Naumiesčio parapijos, Rimencijų sodžiaus. Keturi metai atgal gyveno San Francisco, Cal. Turis labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: Juoz. Rusteika, 4533 S. Paulina st., Chicago, Ill.

Pajieskau savo dėdės, Juozapą Breivio, Kauno gub., Vilkmergės pav., Subačiaus parapijos, Sodelių kaimo. 18 metai kaip Amerikoje, pirmiau gyveno Chicago, Ill. Turis pas jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: Pov. Szaszis, 2665 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Pajieskau savo brolį, Igną Vagonio ir trijų draugų: Juozapą Kuociulauko, Aleksandro Enusio ir Stasi lo Garlaucko. Visi Kauno gub., Vilkmergės pavieto. Turis svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: Stasis Vagonis, Box 320, Westville, Ill.

Pajieskau partnerio prie groterinės Gero ir teisingo vyro, lietuviu nevedu sio. Tokio, kuris suprantas apie groterinės ir bučerinės darbas, su 300 ar 800 dol. kapitalo. Turis mokėti angliskai ir lenkiskai, kad ir negeriausiai. Būtinis geras ir gerų vietoj. Norinti daugiau išsiaiškinti tegul atsisaukia ant adreso: K. Zolagiris, 907 Curtis ave., Baltimore, Md.

Pajieskau vietos, nūdėjimui saliano. Kas duos atitinkamas žinias ir pageibis gauti „license“, tam dėsiu \$10.00 atlyginimo. Adomas Grechius, Box 710, Soughton, Mass.

Pajieskau savo dėdės, Bernoto Kulaszos, Kauno gub., Raseinių pavieto, Galmėnų kaimo. Pirmiau gyveno Chicago, Ill. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: Petras Stumbras, 12226 Emerald Av., W. Pullman, Ill.

Pajieskau savo brolį, Juozapą Armano, Suvalkų gub., Senapišės pavieto, Veiverių gminio, Armaniškių dvoro Manau, kad jis gyvena Chicago, Illinois. Turis labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: W. Arman, Care of C. Bromisoc, 3099 — 17th st., San Francisco, Cal.

Pajieskau savo brolį, Igną Vagonio ir trijų draugų: Juozapą Kuociulauko, Aleksandro Enusio ir Stasi lo Garlaucko. Visi Kauno gub., Vilkmergės pavieto. Turis svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: Stasis Vagonis, Box 320, Westville, Ill.

Pajieskau savo brolį, Aniano Rupazio, Kauno gub., Stasiulių pav., Papilės parapijos. Aš su tik menesia laiko kaip iš Lietuvos atvažiavęs. Turis labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: Kaz. Rupasis, 6 N. 4th St., Ansonia, Conn.

Pajieskau Vladislavo Gintelio ir Simono Pocius, Kauno gub., Telšiu pav., abudu yra suprantanti sliauciusius darbas. 3 metai atgal gyveno Lynn, Mass. Turis svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: A. Zukauskas, 168 Muskegon st., Grand Rapids, Mich.

Pajieskau Vladislavo Gintelio ir Simono Pocius, Kauno gub., Telšiu pav., abudu yra suprantanti sliauciusius darbas. 3 metai atgal gyveno Lynn, Mass. Turis svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: A. Zukauskas, 168 Muskegon st., Grand Rapids, Mich.

Pajieskau Vladislavo Gintelio ir Simono Pocius, Kauno gub., Telšiu pav., abudu yra suprantanti sliauciusius darbas. 3 metai atgal gyveno Lynn, Mass. Turis svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: A. Zukauskas, 168 Muskegon st., Grand Rapids, Mich.

Pajieskau Vladislavo Gintelio ir Simono Pocius, Kauno gub., Telšiu pav., abudu yra suprantanti sliauciusius darbas. 3 metai atgal gyveno Lynn, Mass. Turis svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: A. Zukauskas, 168 Muskegon st., Grand Rapids, Mich.

Pajieskau Vladislavo Gintelio ir Simono Pocius, Kauno gub., Telšiu pav., abudu yra suprantanti sliauciusius darbas. 3 metai atgal gyveno Lynn, Mass. Turis svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: A. Zukauskas, 168 Muskegon st., Grand Rapids, Mich.

Pajieskau Vladislavo Gintelio ir Simono Pocius, Kauno gub., Telšiu pav., abudu yra suprantanti sliauciusius darbas. 3 metai atgal gyveno Lynn, Mass. Turis svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: A. Zukauskas, 168 Muskegon st., Grand Rapids, Mich.

Pajieskau Vladislavo Gintelio ir Simono Pocius, Kauno gub., Telšiu pav., abudu yra suprantanti sliauciusius darbas. 3 metai atgal gyveno Lynn, Mass. Turis svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: A. Zukauskas, 168 Muskegon st., Grand Rapids, Mich.

Pajieskau Vladislavo Gintelio ir Simono Pocius, Kauno gub., Telšiu pav., abudu yra suprantanti sliauciusius darbas. 3 metai atgal gyveno Lynn, Mass. Turis svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: A. Zukauskas, 168 Muskegon st., Grand Rapids, Mich.

Pajieskau Vladislavo Gintelio ir Simono Pocius, Kauno gub., Telšiu pav., abudu yra suprantanti sliauciusius darbas. 3 metai atgal gyveno Lynn, Mass. Turis svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: A. Zukauskas, 168 Muskegon st., Grand Rapids, Mich.

Pajieskau Vladislavo Gintelio ir Simono Pocius, Kauno gub., Telšiu pav., abudu yra suprantanti sliauciusius darbas. 3 metai atgal gyveno Lynn, Mass. Turis svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: A. Zukauskas, 168 Muskegon st., Grand Rapids, Mich.

Pajieskau Vladislavo Gintelio ir Simono Pocius, Kauno gub., Telšiu pav., abudu yra suprantanti sliauciusius darbas. 3 metai atgal gyveno Lynn, Mass. Turis svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žiną ant adreso: A. Zukauskas, 168 Muskegon st., Grand Rapids, Mich.

Laivu Kalendorius.

Šitas Kalendorius parodo kada, iš kur ir koki laivai išplaukia į Europą, iš kokio Porto, kokią dieną ir adyną, ir kiek kaštuoja Sifkortės nuo Porto iki Tilžės ar Eydtkunų. Norinti važiuoti į Krajų tegul peržiūri šį Kalendorių, o žinos kada ir iš kur laivą gauti ir kiek visa kelionė kaštuos.

LAIVO VARDAS	Kompanijos vardas	Portas iš kur išplaukia	Diena išplaukimo	Valanda išplaukimo	Per kiek dienų ir valandų	Sifkortės kaštuoja nuo Porto	Tilžės	Eydtkunų
AMERICA	Hamburg American	New York	Kovo	21 10 ryto	10	37.80	37.95	
BLUECHER	"	"	Kovas	4 5:30 ryto	10	37.80	37.95	
BARBAROSSA	North German Lloyd	"	Kovas	28 10 "	10	38.15	38.20	
BREMEN	"	"	Kovas	28 10 "	11	38.15	38.20	
BALTIC	White Star	New York	Kovo	13 5 ryto	7	41.80	41.95	
BATAVIA	Hamburg American	"	Kovo	2 6:30 ryto	14	37.80	37.95	
CANADA	North German Lloyd	"	Kovo	21 10 ryto	10	38.65	38.70	
CYMRIC	Domion	Portland	Kovo	23 2 diena	10	36.65	36.70	
CARMANIA	White Star	Boston Mass.	Vasario	23 7 ryto	9	37.80	37.95	
CAMPANIA	Cunard	New York	Kovo	16 7 ryto	7	41.80	41.95	
CEBRIO	"	"	Vasario	23 11:30 ryto	7	41.80	41.95	
DEUTSCHLAND	White Star	New York	Kovo	16 7 ryto	7	37.80	37.95	
OLDENBURG	Hamburg American	New York	Kovo	16 7 ryto	7	37.80	37.95	
DOMINION	North German Lloyd	Baltimore	"	20 2 diena	14	36.65	36.70	
CASSEL	Domion	Portland	"	9 2 diena	10	36.65	36.70	
CEHEMNITS	"	New York	"	28 10 ryto	14	36.65	36.70	
EMPERESS OF IRELAND	Canadian Pacific R.	Jt. John N. B.	Vasario	27 2 diena	10	38.15	38.20	
EMPERESS OF BRITAIN	"	Montreal, Que.	Kovo	22 12 diena	6	37.80	37.95	
IVERNIA	Cunard	New York	Kovo	2 2 diena	8	41.80	41.95	
KRONPRINZ WILHELM	Cunard	Boston Mass.	Kovo	5 1:30 diena	9	36.30	36.45	
KAISER WILHELM II	North German Lloyd	New York	Vasario	26 6 ryto	7	44.15	44.20	
KAISER WILH. d. GH.	"	"	Kovo	12 5:30 ryto	7	44.15	44.20	
KROONLAND	"	"	Kovo	9 1 diena	8	39.80	39.95	
KAISER AUG. VICTORIA	Red Star	"	Kovo	9 1 diena	10	38.15	38.20	
KENSINGTON	Hamburg American	Portland	Kovo	26 2 diena	10	37.80	37.95	
LAKE MATRONA	Domion	Portland	Kovo	16 2 diena	10	36.65	36.70	
LAKE CHAMPLAIN	Canadian Pacific	St. John N. B.	Kovo	30 12 diena	8	36.65	36.70	
LAKE ERIE	"	"	Kovo	2 12 diena	9	36.65	36.70	
LUCANIA	Cunard	New York	Kovo	16 12 diena	9	43.80	43.95	
MAIN	"	"	Balandžio	11 10 ryto	13	38.15	38.20	
MAJESTIC	North German Lloyd	New York	Kovo	20 10 ryto	7	43.80	43.95	
MERION	White Star	Philadelphia Pa.	Vasario	25 10 ryto	9	36.65	36.70	
MINNEAPOLIS	American	New York	Kovo	2 9:30 ryto	9	36.65	36.70	
NEW YORK	American	New York	Vasario	29 11 "	9	39.80	39.95	
OCEANIC	White Star	Philadelphia Pa.	Vasario	27 5 ryto	7	43.80	43.95	
PHILADELPHIA	American	New York	Kovo	2 8 ryto	7	43.80	43.95	
PENNSYLVANIA	Hamburg American	"	Kovo	30 6 "	14	37.80	37.95	
PATRICIA	"	"	"	23 12 diena	14	37.80	37.95	
PRETORIA	"	"	"	16 6:30 ryto	14	37.80	37.95	
RHEIN	North German Lloyd	"	"	7 10 "	14	36.65	36.70	
SAXONIA	Cunard	Boston Mass.	"	16 1:30 diena	9	36.30	36.45	
SEMLAND	Red Star	New York	Vasario	27 3 diena	7	39.80	39.95	
GRAF VALDERSEE	Hamburg American	New York	Vasario	23 2 diena	10	37.80	37.95	
ST. PAUL	American Line	Portland	Kovo	15 9:30 ryto	7	43.80	43.95	
SOUTH WARK	Domion	Portland	Kovo	2 2 diena	10	36.65	36.70	
TAITANIA	White Star	New York	Kovo	6 10 ryto	7	43.80	43.95	
TRAVER	North German Lloyd	"	Kovo	20 10 ryto	10	38.15	38.20	
VADERLAND	"	"	"	16 7 ryto	8	39.80	39.95	
ZEELAND	Red Star	New York	Kovo	2 7 ryto	8	39.80	39.95	
MASABA	American	"	Vasario	26 9:30 ryto	9	36.65	36.70	
FINLAND	Red Star	"	Kovo	23 12 diena	9	39.80	39.95	
MASABA	American	"	Kovo	23 12 diena	9	39.80	39.95	
WEIMAR	North German Lloyd	"	Vasario	28 10 ryto	10	38.15	38.20	

Virš parodytos prekės yra už vandenį ir Prusų geležinkelį, be Amerikos geležinkelio. Žemiau parodytos prekės yra už Amerikos geležinkelį nuo:

Chicago į New Yorką	\$16.00
" " Bostoną	\$16.00
" " Philadelphia	\$15.50
" " Baltimorę	\$15.00
" " Montreal	\$15.00

Pridėję Amerikos geležinkelį prie vandenio prekių ir matysi kiek kaštuos visas kelias nuo Chicago iki Tilžės ar Eydtkunų.

Iš Chicago reikia išvažiuoti 2 dienoms pirm laivo išplaukimo. Trukiai iš Chicago išeiti na 3 val. po pietų.

Ar gali kur nors rasti daugiau laivų kaip pas mus? Ne! Mės turime dar daug daugiau laivų, tik dėl stokos vietos visų sutalpinti negalime. Musų šifkortį prekės yra taip pigios kaip pačios kompanijos ofisuose. Jeigu kur nors ant šių laivų gausi šifkortį pigiau kaip pas mus, tai mes duosime tau \$50.00. Pamėgink ir persitikrink.

Tiek daug teip greitų laivų ir teip teisingų prekių niekur nerasi kaip pas:

A. OLSZEWSKI

924 33rd Street, Station 60, Chicago, Ill.

Kas nori važiuoti į Krajų, tegul ateina pas mus, o čia visada gaus savo laike greitą ir gerą laivą.

Reikalingas inteligentas valkams prie aptiekos. Turis patikti angliską kalbą. Atsisaukite taujas ant adreso: S. A. Sas, 749 W. 18th st., Chicago, Ill.

Reikalingas 2000 darbininkų valstijos: Cal. Iornia, Oregon ir Washington.

